

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

ARAD, ANUL 55. No. 47.

1940. február 29., csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Európai divatok

Irtó: Márai Sándor

Teljesen tárgyvilágos, érzégestől mentes külföldi tudósításban olvasható, hogy Párisban nagy divatja van újabban a holdnak. A franciák szeretik a valóságot, minden vonatkozásban, s nem lehet őket holdkóros hajlamokkal vádolni. De mióta a Fény Városa átalakult a Félhomály Városává, s a párisi éjszakában csak tompított fényű, lefelé sugárzó uccalámpák és kékes derengésű gépkocsi-fényszórók pislákolnak, a párisiak kezdi megbecsülni a holdat, mely fagyos közönnel világít le az elsötétített európai városokra, a sötét uccákra és a még sötétebb szívekre. A hold már mindent látott, nem csodálkozik, s közömbösen bevilágítja a háborus Európa Vakondok-tájakait. A párisiak hálásak a homály és szorongás idejében e hideg tündöklésért. Párisban jó sajtója van a holdnak.

Az emberek felfedeznek e hónapokban sokmindent, ami tegnap még az élet, az érzések és az ismeretek lomtárában hevert. Felfedezik a holdat, mellevé utolsó időben már igazán csak a költők foglalkoztak: közöttük is Gerard de Nerval volt az utolsó egyike, aki halhatatlan sorokkal ünnepelte a kihűlt égitestet, s önkényesen, de kemény realizmussal „kitépett varatmányának” nevezte. Most becézik a holdat Párisban. És felfedezik a hold mellett a kerékpárt, nemcsak Párisban, hanem Berlinben és Londonban is. A kerékpár, mely negyven évvel ezelőtt a dandy feltűnést hajhászó közlekedési eszköze volt, hogy aztán eltapossa a gépkocsi, — csak az északi államokban és Hollandiában maradt igazán becsülete, — kezd megint divatos jármű lenni. Öreg emberek megtanulnak kerékpározni, mert a környékbeli vonatok szóránvosokban járnak, mert a társaskocsik ritkábbak és zsufoltak, mert gépkocsit nehéz kapni az uccán, mert a magánkocsit elvitték a katonák, vagy nem adnak hozzá benzint. Divat a kerékpár, s megjósolom, hogy nagy divat lesz jövő télen: ha tart a háboru, a sárcipó, a hócipó, a sétabot, nagy divat lesz minden, ami nem jármű, divat lesz sárcipóban sétálni éjjel haza a színházból, s közben, ha éppen megjelenik az égen, hálás elismeréssel észlelni a divatos holdat.

Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy előrelássuk, milyen nagy divat lesz jövőre ilyenkor — ha minden ugy alakul, a pokoli és emberi törvény szerint, ahogy alakulni játszik — az öltöny, mely divatiamult volt már öt év előtt, s a ruhászekrény egyik naftalinos fogasán élte az akasztott és elfelejtett ruhák lógós, szomorú életét. Divatos lesz a ruha, mely kissé tükrözött már a kártyán és könyökön, de mindenki ismer majd egy kitűnő kis szabót, aki tökéletesen kifordítja a vedlett öltönyt, mely még „valódi békebeli” szövetből készült. Ezen a télen, mindenütt Európában, divatos lett a petróleum; egyelőre még nem világítottak, csak fűtöttek vele, mert mindenhol akadózott a szénellátás, a nagy, központosított bérkaszárnákban fogvacogva éltek cethalásznak öltözött bérlők és albérlők arktikus életet: s Európa megint felfedezte a cserépkályhát és a petróleumkályhát, felfedezte, hogy lehet hosszú füstcsövet szerelni a társalgó falai mentén és apró vaskályhát állítani a zongora alá. Nagy divat mindenfelé a szappan: Európa kezdi felfedezni, hogy kezet mosni egyike a leghasznosabb, csak kissé bonyolult emberi vállalkozásoknak, de meglegelő ügyességgel, kitartással és utánajárással nincs semmi akadály annak, hogy öttagú családok akár napjában háromszor is, per sze, nem tulságosan dörzsölgetve a szappant és pazarolva a habot, kezet mossanak. A meleg vizet és annak üdvös, ugy a kedélyt nyugtató, mint a testet tisztogató és üdítő hatását e téli

Sumner Welles Berlinbe utazott

Zürichben is — iszállt Rooseveltt megbízotja. Francia lapjelentés szerint Hitler és Mussolini támogatja Rooseveltt békekisérletét. A fehér faj uralma biztosításának szükségességéről ír a Giornale d'Italia

A Steiner iroda jelent, hogy Welles államtitkár Rómából Németország felé való útja közben délelőtt Milánóba érkezett. Amíg a vonat a pályaudvaron tartózkodott, Welles kocsiában a milánói amerikai konzul üdvözölte. (Rador.)

Róma. (Rador.) Sumner WELLES kedden éjjel 12 órakor Zürichbe utazott, ahonnan folytatja útját Berlinbe. Utjára elkíséri többek között Kennah, az Egyesült-Államok római nagykövetségének titkára. A pályaudvaron a Chigi-palota protokollfőnöke és számos előkelő személyiség vett búcsút tőle.

Berlin és Róma állítólagos béketerve

Tokióból jelentik: Az Ashaki-Sim-Bun, Sumner Welles utazásával kapcsolatban az európai helyzettel foglalkozva megjegyzi, hogyha az Egyesült-Államok valóban óhajtják a világ békéjének visszaállítását, úgy nemcsak az angol és francia, hanem a német háborus célokat is tekintetbe kell venniük. A lap emlékeztet Mussolini miniszterelnök nyilatkozatára, aki rámutatott arra, hogyha a világ azt akarja, hogy őszinte és tartós béke jöjjön létre, annak az igazságon kell alapulnia. Hozzáfüzi azonban a lap, hogy

Chamberlain legutóbbi beszéde, melyben a nemlétező német hegemonia letörésének a szükségességét hangoztatta, nem egyéb, mint Anglia hagyományos politikája.

amely olyan eszmei téren mozog, mely igen távol áll attól az igazságosságtól, amelyen a békét fel lehet építeni. (Rador.)

Páris. (Rador.) A francia lapok Sumner Welles utazásával és Churchill beszédével foglalkoznak. A Petit Parisien azt írja, hogy minden titkolódzás ellenére nem nehéz megállapítani, hogy a Ducenak mi a véleménye a békéről. Mussolini a konfliktus eredetét a versaillesi szerződésben látja és szükségesnek tartaná a világiavak utelosztását.

Az Excelsior szerint Németország fel fogja használni Sumner Welles látogatását arra, hogy új békeoffenzívát kezdjen.

Hitler és Mussolini megegyeztek abban, hogy Washington békekisérletét támogatják. Szóba kerülhet egy kis Lengyelország létesítése német és orosz gyámság alatt, Csehszlovákia autonómjájának visszaállítása és a régi gyarmatokon kívül kolonizálásra alkalmas újabb területek átadása és a nyersanyagok fejlesztése.

hónapokban a leghatározottabban becsülni és értékelni tanulta Európa lakosságának az a része, amely nagyobb tömegekben a föld alatt, más ugyancsak nagyobb tömegekben a föld felett, a melegvízszolgáltatásra berendezett, de szénhiány következtében a hidegvíz- labor-rendszerhez visszatért lakásokban eimelkedett a történelem és annak közvetlen következményein. Divat a főzőcsokoládé, divat a kávé, divatos lett a zsír, a cukor, a burgonya, a szén, a fa. Divatos lett az ócska cipő, melyet tavaly már jótékonyági cézzal állítottak a szekrény sarkába. Divatos lett a beretvakrém és a penge. Divatos lett minden, ami tegnap még unt és közömbös anyag volt, ut széli kelléke az életnek, gyakorlati panalitás. És divatos lett a hold, mert a föld elsötétedett. Divatos lett az élet és — bocsássá meg az Isten — divatos lett a halál.

Mindennek észleléséhez nem kell különösebb jóstehetség. Ezért jósljuk meg azt is, hogy a holddal, a kerékpárral, a sárcipóval és a szekrény aljáról előkapart öreg lábttyűkkel egyidejűleg az emberi lélekben is divatos lesz rövidesen sokminden, ami tegnap még szegvelet écskaság és divatiamult, színefakult gondolat és érzés volt. Nem kell nagy jóstehetség hozzá, hogy megjövendöljük: néhány hónapon belül Európában divat lesz a család, s nem tartanak majd sehaj anketokat és felolvasásokat a „családi élet válságáról”, az emberek egyszerre felfedezik, hogy a duvad világban mégiscsak ahhoz a néhány emberhez van igazán közük, akikhez vér, emlék, szokás, csendes és konok életérdek köti őket. Divat lesz levelet írni azoknak, akiket szeretünk; egyre kevésbé lesz divat az üzleti levél, mely

„hivatkozik becsesére”, s egyre divatosabb lesz a pennával és tintával, vagy ceruzával írott személyes híradás, melyben emberek milliói biztosítják egymást arról, hogy élnek még és hazagondolnak. Divat lesz minden, ami érzés, s egy világban, mely a gépies hajszában már nem ért rá eszmélni és érezni, divat lesz a pihenés, rendkívül divatos lesz minden csendes félóra, olyan társaságban is, mely félév előtt még halálosan untatott volna. Divat lesz arról beszélni, hogy az élet talán még erősebb és értelmesebb, mint a halál, s tulajdonképpen nincs semmi értelme annak, hogy az emberek milliói idő előtt és soronkívül a fübe harapnak. Divat lesz, amennyire az emberek között lehetséges, segíteni a másikon, egészen apró segítségekkel, egy szappannal, jó szóval, látogatással, azzal, hogy megszorítjuk valakinek a kezét, akinek arcán látjuk, hogy rossz hírt kapott, vagy egyszerűen csak egy kisló cukorral, egy hátizsákra való tűzfával. Mindez divat lesz, s tulajdonképpen ezek az igazi segítések az életben; minden más csak program, tehát maszlag. Divat lesz arra gondolni, hogy az élet békében terv és vállalkozás volt, az életet érdemes volt beleépíteni az időbe, s divat, nagy divat lesz a gyermek, mert sürgős szükség lesz mosolyra a világon s arra, hogy emberek álljanak az emberek helyébe. Rendkívül és, följötte divatos idők elé nézünk e hetekben. Divat lesz emlékezni és naplót írni. Divat lesz behunyt szemmel megállani az uccán egy pillanatra, s ezt gondolni: „Capri”, vagy: „Spitzbergák”. Vagy ezt gondolni: „Béke”. Vagy ezt divatiamult, s még is örökké visszatérő, egyedül értelmes és divatos szóval: „Élet”.

Perlodont

FEHÉRITI A FOGAKAT ÉS ILLATOSITJA A SZAJÁT

Anglia és Franciaország régóta tisztában vannak ezekkel a kívánságokkal és semmi okuk nincsen arra, hogy megatartásukon változtassanak és hogy kompromisszumos békét kössenek a befejezett tények politikája alapján.

A Petit Parisien megértéssel fogadja Churchill beszédét és annak egyes semlegesek magatartására vonatkozó bírálatát. Az admirális lordja kijelentette, hogy egyes semlegesek magatartását tovább tűrni nem lehet. A tapsvihar, amely követte ezt a kijelentést, igazolja, hogy Churchillal az egész angol nép egyetért.

Németországban a jövő téjre várják a háboru befejezését

London (Rador.) A Daily Telegraph volt berlini tudósítója azt írja, hogy Németországban bizonyosra veszik a háboru befejezését a jövő téjig. Éno úgy meg vannak győződve a háboru megnyeréséről, mint 1914-ben voltak. Az angolok iránti gyűlölet olyan nagy, hogy emiatt még a zsidókat is békében hagyják. Az újságíró figyelmezteti az angol közönséget arra, hogy ne higgyen egy Hitler-ellenes forradalom kitérésében. Németország mindaddig el fog maradni, amíg katonailag is nem győzik.

A tengeri háboru áldozatai

Osló. (Rador.) A Reuter ügynökség jelenti: Az Arnfin nevű norvég hajó az elmúlt éjjel összelütközött egy német buvárhajóval. A Gula Tidende című bergeni lap közli, hogy a norvég hajó legénységének kijelentése szerint a német buvárhajó bizonyára elsüllyedt.

Amszterdam. (Rador.) A Santos nevű 3840 tonnjás svéd hajót elsüllyesztették az Északi tengeren. Legénységének 12 tagját megmentették. 30 ember azonban még hiányzik.

A Svenska Dagbladet és a Stockholm Tidningen londoni tudósítói jelentik, hogy a múlt szombaton elsüllyesztett Santos hajó életbenmaradt matrózai közül, hogy egy tengeraltató minden előzetes figyelmeztetés nélkül lőtte ki torpedóját és a hajó 7 perc alatt elsüllyedt. A legénység 12 tagját, akik 15 órán keresztül tutaion hanyódtak, angol hajó megmentette. Kevés a remény azonban arra, hogy a legénység 31 eltűnt tagját megtalálják.

Hivatalosan cáfolják a németek, hogy az angol repülők Berlin fölé jutottak

Berlin. A német távirati iroda jelenti: Február 26-ról 27-re virradó éjszaka német repülőgépek nagyszabású felderítő repülést végeztek Közép-Franciaországban és ez alkalommal több repülőgép a francia főváros felett is megjelent annak ellenére, hogy a francia légelhárítók hevesen működésbe léptek, sőt a német repülők ennek dacára is teljesítették a rájuk bízott feladatukat és minden veszteség nélkül tértek vissza kiindulási helyükre. — Ugyanezen éjszaka a szövetségesek több repülőgépe is felkereste Németország területét és ezek közül néhány eljutott az Elbe-folyó forrásvidékéig is. Azok a hírek, mintha ellenséges repülőgépek Berlin felett is elrepültek volna, nem felelnek meg a valóságnak. Az angol repülőgépeket a német légvédelmi ágyuk megakadályozták abban, hogy az Elbén túl jussanak. Az egyik angol repülőgép a légvédelmi ágyuk tüztől súlyosan megsebesült, visszafordult, de nem valószínű, hogy el is tudta érni kiindulási helyét. Az angol légügyi minisztériumnak az a jelentése, amely szerint az angol repülőgépek nemcsak felderítő repüléseket végeznek Németország felett, hanem 640 kilométernyire az angol tengerpartoktól fontos és különböző missziókat is teljesítenek. A német távirati iroda ennek kapcsán fontosnak tartja annak megállapítását, hogy az angol repülők többnyire csak felderítő repüléseket végeznek, még pedig leginkább éjszaka idején és ezekkel a repülésekkel nem akarnak egyebet elérni, mint azt, hogy a német lakosság körében nyugtalanságot keltsenek. Az angolok mégis rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak ezeknek a repüléseknek. A 640 kilométeres repülőt pedig olyan,

chill beszédét és annak egyes semlegesek magatartására vonatkozó bírálatát. Az admirális lordja kijelentette, hogy egyes semlegesek magatartását tovább tűrni nem lehet. A tapsvihar, amely követte ezt a kijelentést, igazolja, hogy Churchillal az egész angol nép egyetért.

hogy azt a német repülők két óra alatt teszik meg és ennél a német repülők sokkal nagyobb teljesítményeket is szoktak naponta végezni. (Rador.)

Az angol „Békeunio” működése

Londonból jelentik: A Stefani-ügynökség közli, hogy a „Béke-unio” március 9-én Angliában hadjáratot indít a háboru azonnali befejezésére. Ezzel kapcsolatban Knox képviselő a közeli napokban interpellációt intéz a belügyminiszterhez. A képviselő annak a nézetének ad majd kifejezést, hogy a békehadjárat a lojalitás hiányát jelenti az angol katonák és Anglia szövetségesei iránt. (Rador.)

A nyugati semlegesek védelmi intézkedései

Amszterdam. (Rador.) A holland kormány részletes tervet dolgozott ki azon területek lakosainak eltávolítására, amelyek védekezés, vagy támadás esetén harctérre változhatnak. A részletes tervezetről az érdeklő lakosság már meg is kapta az értesítést. Elsősorban a vízzel elárasztandó területek lakosságát lakoltatják ki, míg a nagyvárosok kiürítése nem történik majd meg. A tervet, mintegy félmillió embert érint, akik kénytelenek lesznek bekövetkező esetekben elhagyni lakhelyüket.

Brüsszel. (Rador.) A belga hadügyminiszter a parlamentben bejelentette, hogy a hadsereg mozgósítása és a védelmi intézkedések évenként egy milliárd 650 millió frankba kerülnek.

Wettel svájci pénzügyminiszter a parlament előtt kijelentette, hogy a svájci felfegyverkezés körülbelül egymilliárd svájci frankba kerül.

A Giornale d'Italia a fehér faj ura manak biztosításáról

Rómából jelentik: A Giornale d'Italia mai száma cikket közöl, amely foglalkozik a fehér fajt fenyegető veszéllyel a születési arányszám állandó csökkenése miatt. A lap megjegyzi, hogy az aránytalanság egyre nagyobb lesz a fehér és a színes fajok lélekszáma között. A fehér faj, elsősorban az európai népek — írja a lap — a sárga s barna földrész harapófogójában van és a fehér embereknek még idejében meg kellene tenni az ellenintézkedéseket a veszély kivédésére.

— Ez azonban mindaddig lehetetlen, amíg az európai népek számaránya és területi kiterjedése között oly nagy az aránytalanság. Ha nem sikerül megszüntetni ezt az egyenlőtlenséget, nemcsak az általános béke és az európai civilizáció, hanem az egész fehér faj művelődése is veszélyben forog.

A cikk a következőkkel fejeződik be:

— Európa és a fehér faj jövőjét csak akkor lehet biztosítani, ha valóságos nemzetközi igazságosság lép uralomra, amely minden nép számára megadja az elengedhetetlenül szükséges létalapot. (Rador.)

Németország fegyvereket ad el Svédországnak

Newyorkból jelentik: A Newyork Times diplomáciai körökből nyert értesülés szerint úgy tudja, hogy a Lengyelország elfoglalása alkalmával zsákmányolt svéd típusu fegyvere

kerül. A mozgósítási költségek ez év közepéig másfélmilliárdot tesznek majd ki.

A német hadijelentés

Berlinből jelentik: Hivatalos német jelentés közli, hogy a Mosel folyó környékén a tüzéség által támogatott ellenséges támadást visszaverték. A február 26-ról 27-re hajló éjszaka német repülőgépek felderítő repülést végeztek Páris felett, az Északi tenger felett működő német gépek pedig erős ellenséges jelenlétet találtak. Anglia felett végzett repülések után két német gép nem tért vissza kiindulási helyére, ugyanakkor egy Bristol-Blenheim típusú angol gép elöttünk. (Rador.)

Cáfolják az újabb német határmegegyezés híreit

Kopenhágából jelentik: A Stefani híregynökség jelenti, hogy dán felelős körök cáfolják azt a francia hírforrásból eredő értesülést, mintha a német kormány elrendelte volna a Dánia felé lévő határának megerősítését. A hír nélkülöz minden komolyabb alapot. (Rador.)

Idegen repülők Hollandia fölött

Berlin. (Rador.) Mára virradó éjszaka, valamint szerdán hajnalban több idegen repülőgép szállt el Hollandia felett. A Holland Távirati Iroda jelentése szerint a repülőgépek nemzetiségét nem lehetett megállapítani. Amszterdam környékén légelhárítók tüzeltek az egyik gépre és eközben az egyik lövedék leesett egy lakóházra és áthatolt három emeleten, nagy károkat okozva. Emberéletben nem esett kár.

Gazdasági rendelkezéseket ad ki a francia kormány

Párisból jelentik: Pénteken reggel Lebrun elnök elnöklése alatt minisztertanács volt, amely alkalmából csupán a gazdasági kérdésekre vonatkozó rendelkezésekkel kapcsolatban folytatott tárgyalásokat. (Rador.)

A francia kamara 450 szavazattal I ellenében bizalmat szavazott Daladiernek

Páris. (Rador.) A cenzura és a propaganda ügyekre vonatkozó vita befejezése után Daladier felvetette a bizalmi kérdést és a képviselőház 450 szavazattal egy ellenében bizalmat szavazott a Daladier kormánynak.

Angol önkéntesek indulnak Finnországba

London. (Rador.) A Daily Telegraph jelentése szerint a londoni toborzóirodáknak eddig 3 ezer önkéntes jelentkezett a finn hadseregbe való felvételre. Ezek igen rövid időn belül elindulnak, hogy a már urban lévő angol önkéntesekkel együtt kezdjék meg a harcot Finnországban.

ket Németország eladja Svédországnak, mely hozzájárult, hogy a svéd módszerek szerint készült légelhárító ágyukat is átvegye Németországtól. A skandináv félszigeten uralkodó kényes diplomáciai helyzet miatt lehetséges — írja a lap, — hogy ezt a hírt rövidesen megcáfolják, de ez nem változtat a tényeken. Az amerikai lap megjegyzi, hogy Németországot az a szándék vezethette a Svédországnak eladott fegyverekkel kapcsolatban, hogy megakadályozza a szovjet nyugati előretörését. Másik feltevés szerint a kereskedelmi ügyletnek kizárólag gazdasági jellege van, mivel az átvett fegyverek ellenében Svédország erős valutában azonnal fizet. (Rador.)

Atadják a japán hatóságoknak az Asama Maru elfogott német állampolgárokat

Tokióból jelentik: Arra a kérdésre, hogy az Asama Maru incidenssel kapcsolatban foglalt el német állatvalók kiadatásával véglegesen lezárul-e az ügy, a külügyminiszter egyik szóvivője kijelentette, hogy a japán kormány további követeli azoknak a németeknek szabadonbocsátását is, akiket ugyancsak az Asama Maru fedlzetéről vittek el. (Rador.)

Tokió. (Rador.) A külügyminiszter közleménye szerint az Asama Maru elfogott 9 német tengerészt a yokohamai kikötőben adják át a japán hatóságoknak. A tengerészeket Hong-Kongból angol hajó viszi Yokohamába.

Egyhangulag elfogadta

a magyar képviselőház Horthy Miklós husz éves országglásának megörökítéséről szóló törvényjavaslatot

Tasnády Nagy András méltató beszéde

Budapestről jelentik: A képviselőház nagy lelkesedés mellett fogadta el első olvasásban a Horthy Miklós kormányzó husz éves országglásának emlékére benvitott törvényjavaslatot. Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke ez alkalomból beszédet mondott, amelyben kiemelte Horthy kormányzó nagy érdemeit, aki nemcsak, hogy megmentette a pusztulástól a magyar nemzetet, de az új élet felé vezető utat is kijelölte.

— Horthy Miklós kormányzó — mondotta többek között Tasnády Nagy András — mindig meg tudta válogatni a reális eszközöket és bár előkelő eszmék vezették, sohasem hagyta magát veszélyes kalandoktól, vagy meggondolatlan kísértektől elragadtatni. Amíg egyrésztől mindent elkövetett, hogy nemzetét kiveze-

se az elszigeteltségből, másrészt ténylegesen örökösödött a rend, nyugalom és a fegyverem biztonságán.

— Ugyancsak neki tulajdonítható — folytatta a képviselőházi elnök — hogy a nemzet ma, a nagy megpróbáltatások idején erős és tevékeny. A magyar nemzet teljes bizalommal tekint a jövő elébe és nyugodt lehet.

Az elnök Isten áldását kérte a kormányzóra és feleségére.

Ezután a javaslat előadója szólalt fel, aki szintén hódoló és elismerő szavakkal szólt a magyar kormányzó husz éves munkájáról. A képviselőház tagjai felállva, hosszasan éltették Horthy Miklóst és feleségét. A javaslatot szavazás alá bocsátották, amelyet a Ház egyhangulag elfogadott. (Rador.)

További lépéseket tett a kormány az állam és a katolikus egyház egyezményének végrehajtására

Cisar érsek látogatása Nistor kultuszminiszternél

Az Aradi Közlöny a közelmúltban teljes részletességgel beszámolt annak a vegyes-bizottságnak munkálatairól, amelyek azt célozták, hogy kielégítő módon oldják meg az állam és a római katolikus egyház között még függőben lévő ügyeket. Mint jelentettük, az említett bizottság munkájáról szóló jelentést Silviu DRAGOMIR dr., kisebbségi miniszter a kormány tagjai elé terjesztette és a minisztertanács a kisebbségi miniszter jelentését jóváhagyta.

Ujabb jelentés szerint Ion NISTOR vallásügyi miniszter elnökletével értekezlet folyt le, amelyen a fenti kérdést tárgyalták le. Ezen az értekezleten úgy a kisebbségi, mint a vallásügyi minisztérium képviselői is résztvettek. A miniszterközi bizottság megvitatta azt a törvénytervezetet, amely a fenti jelentés alapján készült el, az említett problémák megoldására szolgál.

Itt írjuk meg egyébként, hogy NISTOR vallásügyi miniszter kihallgatáson fogadta CISAR római katolikus érseket.

Auschnitt által sógora számára biztosított előjogokról vallott az egyik tanu

Bucurestiből jelentik: Az Auschnitt-per tizedik napján egyetlen tanu hallgattak ki, FleischackerKárolyt, a Resica-művek szlovák nemzetiségű igazgatóját. A tanu kihallgatására a vád igen nagy súlyt helyezett, mert a magán- és a közbiztonság szempontjából sok érdekes felvilágosításra számítottak. Ismertették a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Ezután több kérdést intéztek hozzá, azonban Fleischacker, aki gvingén beszél a román nyelvet, nehezen tudott csak válaszokat adni. A magánvád egyik képviselője aziránt érdeklődött, hogy milyen munkakörben működött Auschnitt a Resica műveknél.

Tanu: Auschnitt valamennyi munkakörben dolgozott: a pénzügyekben, a kereskedelmi ügyekben, sőt a technikai ügyekben is adott utasításokat, melyeket mi követtünk.

A következő kérdés így hangzott: Tudja-e a tanu, hogy Auschnitt előnyökben részesítette sógorát, Kurt Frenkelt és melyek azok az előnyök?

Tanu: Ezzel kapcsolatban a következő tényeket tudom: Kurt Frenkelnek Németországban nagyobb márkakövetelése volt, amit a hitlerizmus uralomra jövetelkor zároltak és amit csak nagy veszteség árán lehetett volna kimenteni. Ebben az időben a Resica-műveknek fizetnie kellett bizonyos szállításokért Németországban különböző tételeket. Ahelyett, hogy a megfelelőbb normális márkával fizették volna, Frenkel zárolt márkáit használták fel. Eddig azonban a Resica-műveknek nem volt semmi különösebb kára, de a károsodás megkezdődött akkor, amikor Kurt Frenkelnek hitelezett a Resica-művek a márka értékelésének átszámítása során.

Ezután kisebb incidens játszódott le az egyik védőügyvéd és a magánvád egyik képviselője között, majd pedig intím részleteket mesélt el a tanu Auschnitt egyes ajándékozási akcióiról. A tárgyalás este 8 órakor fejeződött be.

A Hivatalos Lapban

most jelent meg a hadbavonultak pénzsegélyéről szóló rendelettvörvény

Bucuresti. A Hivatalos Lap február 26-iki számában megjelent a minisztertanácsnak az a már ismertetett rendelkezése, mely szerint a munkaügyi minisztérium napi 20 lei segélyt folyósíthat családonként a katonai összpontosításra behívott munkások, kisiparosok és magántisztviselők után, akiknek legfeljebb száz évesek, vagy ezzel egyenlő értékű rangjuk van. A segélyre csak azok tarthatnak igényt, akiknek nincs megélhetési lehetőségük és akikre nem vonatkozik a katonai szolgálatra behívott munkások és tisztviselők fizetéséről szóló törvény rendelkezései, vagyis nem

kapnak fizetést a munkaadóiktól. A segélyre igényt tarthat a bevonult felesége, kiskorú gyermekei (a törvénytelen gyermek is), valamint a szülei, ha az illető tartja el őket. A segélyt sem a behívott, sem a család semmiféle tartozása fejében nem lehet letiltani, vagy visszatartani. Egelőre ezt a segélyt február elsejétől kezdődően március 31-ig kapják, a behívottak hozzátartozói és erre a célra a munkaügyi minisztérium 40 millió leies alapot létesített. A segélyeket a munkásbiztosító pénztár helyi hivatalai fizetik ki a jogosultaknak.

TESTA

Megfázás, hűlés, szurás ellen

Nézeteltérés

Irak és Saudi Arabia között

Kairo. (Rador.) Az Achram jelentése szerint súlyos nézeteltérés merült fel az iraki kormány és Saudi Arabia kormánya között, miután az iraki kormány nem léptette életbe az 1932-ben megkötött egyezményeket. Mértékadó arab körök véleménye szerint arab előkelőségekből döntőbírásgot kell alakítani, hogy a két arab állam közötti nézeteltéréseket elsimítsák.

Mozgalom Roosevelt harmadik jelöltetése ellen

Newyork. (Rador.) Newyork állam szenátusa Albanyban tartott ülésén határozatot hozott, amelyben követeli, hogy a kongresszus hozzon törvényt, amelyben megtiltják az Egyesült Államok elnökének harmadszori jelöltetését.

„Canossát járattak” egy kitért gazdálkodóval

Szatmárról jelentik. Nem mindennapi bünvádi feljelentés érkezett a szatmári ügyészséghez. A feljelentés szerint Tunon bünbánságra kényszerítettek egy draguseni gazdálkodót.

Az iratokból kiderül, hogy a sértettet Balos Mihálynak hívják. Balos ruhavásárlás céljából be ment Tur községbe. Mielőtt a vásárlásokat elintézte volna, besötétedett. Nem mert nekivágni az utnak, mert azt hallotta, hogy farkasok jártak az avasi utakon. Felkereste Nemes Mihály nevű sógorát, akitől éjjeli szállást kért. Nemes szívesen fogadta. Kilenc óra tájban több szomszád ajtó jött Nemeshez. Csendesben iszogattak és vallási kérdésekről beszélgettek. Balos bevallotta, hogy elhagyta a vallását és más hitre tért át. Ebből szóváltás keletkezett. Nemes és a szomszédok kijelentették, hogy Balos jelkét olyan bün perheji, amit csak kemény vezekléssel moshat le. El is határozták, hogy Canossát járattak vele. Kényszerítették, hogy menjen velük a faju lelkészhez és kérjen tője bünbocsánatot. Mivel Balos ellenkezett, agyba-föbe verték, majd megragadrák és elindultak a paplak felé. Utközben egy hidon kellett keresztülmenni. Itt kényszerítették Balost, hogy tizenkétszer térden csusszon át a hidon — vezeklésképpen. Amikor segítség után akart kiáltani, kést fogtak rá. A papjakból sikerült elmenekülnie.

A megfagyott csavargó magához tért a halottaskamra koporsójában

Temesvár. Néhány nap előtt Lugoson látszólag éjteltenül találták az egyik parkban Mátyás Viji néven ismert csavargót. Mivel az élet semmi jelét nem mutatta, azt hitték, hogy megfagyott és a kórház halottaskamrájába szállították. Nagy volt azonban reggel a kórházi szolga meglepetése, amikor belépett a halottaskamrába és míg a többi halott valóban holtan feküdt, addig a hajóttnak hitt csavargó a koporsóban ült és didergett a hidegtől. A halottas ágyból most már kórházi ágyba fektették, mert azt hitték, hogy alaposan megfagyott. Mátyás Viji most is csajódást okozott, mert kutyabaja sem történt és már megint a saját lábán csavargó a városban.

URANIA mindig az élen.

Telefonelérvt: 1232

Veszélyben a családi háromszög, ha

„A férj közbeszól”

Az utóbbi évtized legszellemesebb, legötletesebb zenévigjátéka. — 2 óra vidám kacagás! — A legbájosabb művészpár Claudette Colbert, Don Ameche-el.

Előadások: 3-kor olcsó helyárak. 5, 7.15, 9.15.

A székely néplélek gazdagsága

Sz. Jakab Géza előadása
Kölcsey Bletiskolában

Az erdélyi székely vidék ismerete megnagyobbodott Aradon is, amióta a külföldi fűrdők látogatása megnehezedett. A székely cselédek munkája is népszerűvé tette nálunk a Hargita vidéket. Benedek Elek apostoli írói munkássága óta székely írók tehetsége nagy közelségbe hozta a mi alföldi felkünkhöz a székely népi jelkiséget. Ebben a magyar lélek egységét szolgáló hasznos munkában vett részt az este a Kölcsey Életiskola dobogójáról az erdélyi magyar újságírás Aradon vezető tagja, Sz. Jakab Géza, az "Aradi Közlöny" felelős szerkesztője. Szülőföldjéhez ragaszkodó meleg szeretettel vezette el közönségét a valóságteremtő beszédben a székely városokba, melyekben fajuk műveltségéért lelkesedő egyesek összegyűjtötték az alkotó néplélek játékos és hasznos tárgyait. Nem a világváros tudományos szempontok szerint készült és feldolgozott néprajzi múzeumok ezek, mégis eleven beszédességgel jellemzően hűrűdöi a székely nép szépkerecső fantáziájának és a hasznos-ságot meglátó, ötletes eszejárásának.

Nagy figyelemmel hallgatót előadásának ez volt a gondolatmenete.

Az országban közel 900 ezer lelket számláló székelység népi életformáiban az etnográfia sok olyan jellegzetességet ismer, mely ennek a népnek kizárólagos sajátja. Ezek itt-ott őrizői a fajta sokat viátozott eredetének. Megnyilatkoznak ezek a népi sajátosságok művészetében, szokásaiban és szellemi életének sokféle jelenségeiben. Ezekben a jellegzetes sajátosságokban a szépséggel mindig párosul, valami gyakorlati érzékre való hasznos cél. A közismert székely kapu például amin szerkezetében és faragásának díszítő elemeiben a szépség kifejezője, úgy gyakorlati cél is szolgál, mert ott van a kapu tulajdonosának neve, a ház készültének ideje és szemöldökfája fölött a galambduc. Az esztétikai érzésen kívül a székely kapuja elmondja a ház tulajdonosának vallásos érzületét is, mert "készült Isten segédelmével". Az évszázadok sok viharában nehéz területen, nagy fogyatkozás nélkül megmaradt nép megtartó ereje volt mindig ez a kötöttség: kifejező-erő a szépséghez és a hasznos gyakorlatiassághoz. A mostani viszonyok a havasok közt állatnyésztésre, fatermesésre és falparra kényszerítették a nép nagy tömegeit. Az iparosodás folyamatának megindulásakor a székelységből került ki a legjobb bányászanyag. Abrudbánya, Verespaták, Torockó régi bányásztelepe például rá, hogy székely férfiak telepítvényei fakasztottak kincseket verítékükkel feljagyított kősziklákból. És micsoda gazdag népi műveltség virágozott ki a csiki, az udvarhelyi, a torockói völgyben! Egy ezredév történelmi küzdelmeinek mostoha sorában fejlődött ki nemzedékek tanulságaiból a székely észjárás talpraesettsége és a tudósoknak, íróknak, államférfiaknak és a gazdag sora, az egyetemes magyarság szellemi életében.

Erdélyben négy székely múzeum őrizi a székelység életrevalóságának megnyilatkozásait. Székelyudvarhelyen a Bethlen János gróf által 1670-ben alapított középiskola régi épületében, Sepsiszentgyörgyön az egykori Székely Nemzeti Múzeum modern épületében, Csiksomlyó kegytemplomai kolostorépületének emeleti helyiségében és a marosvásárhelyi Székely Iparmúzeum szobáiban várják a székely életrevalóság mutató példái az ő tudományos feldolgozóit.

A Kölcsey Életiskola lelkes előadója ezután az élő szó valóságteremtő erejével hallgatói képzeletében előidézte ezeknek a gyűjteményeknek a tárgyait, melyek mindegyike a néplélek beszédese kifejezője. És sorra kerültek a kicsi székely házakból a faragásos bujorok, az eleven színezésű szöttek és varrottak, a fazekasok csempéi, korsói, tányérai, bokalyai, a komoly és fufangos gyermekjátékok, a lakodalmas kalácsok, az ezernyi fufanggal megszerkesztett fazarak, az ablakzáró szerkezet, mely megvédi a nyitottablakot a "tiszt" szobát a tyuklógatástól, a repülő madár, mely alatt égő gyertya melegíti a levegőt, tanuló diákok szülőházainak bicskával kifaragott kicsi másolata, repülőgépek famintái, vajamennyi székely népviselet, baba másolatai és sokféle tárgy, mely halvány visszaemlékezés a székely pogányság szertartásaira.

Ezek a gyűjtemények megérdemlik — fejezte be értékes mondanivalóját a székelység lelkes fia — hogy a Magyar Népközösség közművelési szakosztályai gondoskodjanak tudományos rendezésükkel és feldolgozásukról.

A hallgató közönség felharsanó tapsa kifejezte az egytérzést az előadó kívánságával és a köszönetét a kapott élvezetért.

Jövő szerdán Blédy Géza főgimnáziumi tanár fog előadni a Kölcsey Életiskola dobogójáról.

Márton Aron püspök:

„Mindnyájan bűnösök vagyunk a világ bajainak felidőzésében“

Az erdélyi és szatmár-nagyváradai római katolikus egyházi nagyböjti pásztorlevelének megállapításai

Az erdélyi római katolikus egyházmegye püspöke 1940. február 20-án adta ki híveihez a nagyböjtre szóló pásztorlevelét. A pásztorlevelé bekezdése utal XII. Pius pápának legutóbb kiadott körlevelére, mely az idők komolysága között a lelkek imádságos fölemelkedésére, önmegtagadására s embertársaink iránti áldozatkészségre szólította az emberiséget.

A püspök nagyböjti szózata ezután a népek fegyveres szembenállásáról szól, a háboru sőt szellemének elszabadulásáról, mely olyan vézetest zúdított a földre. „Mint a Jelenések Könyvének sötét látomása válnék valóra“. A továbbiakban a püspök így folytatja:

— Be kell vallanunk őszintén, mellünkét verve, hogy a bajok felidőzésében, amelyek a világra zudultak s azt még fenyegetik, mindnyájan bűnösök vagyunk. Mi is támogattuk a hazugságot. Isten törvényeit megvetettük s talán segítettük is a vallás ellenségeinek a törekvéseit. Közöttetek is voltak, akik azt hitték és hirdették, hogy Isten a mai embernek nem való s még többen voltak, akik úgy éltek, mintha nem is volna. S a rossz példa terjesztette a bünt, ha a szülők nem tisztelték Isten, a gyermekek sem tartották kötelességüknek, hogy tiszteljék szüleiket, ha a felnőttek rossz életet folytattak, az ifjúság ezt látva, fékezés nélkül dobta magát az erkölcstelen ségbe, ha az élelmeknek szabad volt a törvényeket kijátszani, a nép ebből azt a következtetést vonta le, hogy nem érdemes becsületesnek lenni, mert tisztességes uton ugysem lehet boldogulni, ha az erősebb kihasználhatja a gyengébbet, mindenki kezdte azt inni, hogy ahol teheti, elveheti a másét.

— Az isteni irgalom a keresztről indult el megváltó újára. Nyomon követte az embert az öszövétség sötét szakaszaiban is, kétségbe esett helyzetekben lehajolt hozzá és a szakadék széléről mindig visszavonta, azonban a Golgotán, a nagypénteki véres áldozatban lángolt fel, mint határtalan szeretet, mely nemcsak időnkint nyilatkozik meg, hanem égiszerű, hatalmas, tisztatüzi máglyaként lobog állandóan, fényével és melegével betölti az egész világot.

— Ereje és bősége éppen a reménytelen-ség idején és a megoldhatatlan helyzetek megoldásában mutatkozik meg. Éppen akkor kapcsolódik bele az ember életébe, amikor az emberi erő, okosság és találékonyság csődöt mondott, a gőg és magabizás kimerült, amikor a bűnös érzi, hogy elkövetett bűneit, mulasztását, törvénsszegéseit nem tudja jóvátenni, s bűnös körök látják, hogy felükre gyűlt az átok, halál és pusztulás fenyegeti, mert az igazság és az erkölcs utját elhagyták s nincs mód és hatalom, amelyik meg tudná menteni. Ilvenkor jelentkezik az Isten és elhangzik a

megváltó szó: „Mebocsáttatnak a te bűneid“.

— A történelemben is nyomon követhetjük az isteni irgalomnak ezt a ragyogó utját. Így mentett meg számtalanszor reménytelen helyzetükből halálra vált korokat, elcsüggedt népeket és kétségbeesett bűnösöket. Kegyelmevel megérintette a tömegek lelkét, szabadított támasztott a nemzetek számára s reménységet lopott bűnösök elborult lelkébe.

Imádságokat pedig tegvétek hatékonyabbá az igazi önmegtagadás szellemével és a bűnbánat méltó cselekedeteivel. Legyetek irgalmasok ti is. A szegények és elhagyottak száma megnőtt. Sok testvérünk szenved a hideg, nélkülözés, betegség, bizonytalanság és aggodalom miatt, mert a családból a kenyérkereső férfi hiányzik. Vegyétek észre őket. Tudom, hogy ma senki sem bővelkedik, de a szeretet találékony és nagylelkű, segítetek azokon, akik még sanyarubb helyzetben vannak. Nehéz időkben hősies fokban kell gyakorolni az erényeket, mutassátok meg tehát, hogy a felebaráti szeretet nem üres szó a ti ajkaitokon.

Használjátok fel ezt mindenható erőt, vegyétek gondozásba elhagyott és nélkülözött testvéreinket, hogy jóságotok és a szegények szívből égető hála, — az egymást szerető testvérek öröme. — Isten figyelmét reánk fordítsa s kieszközzöljön minden kegyelmet, amire ma a bűnösöknek, nehéz helyzetben levőknek és a világnak szüksége van.

Az I. O. V. tagjainak figyelmébe

Az aradvárosi főorvosi hivatal közli az aradi hadirokkantakkal, özvegyekkel és hadiárvaikkal, hogy a könyvecskék 1940. évre szóló látogatását március 19-én végzik, tehát mindazok az aradi I. O. V. tagok, akik 75 százalékos vasúti kedvezményes igazolványt rendelkezők, legkésőbb március 15-ig jelentkezzenek a városháza 52. számú szobájában lévő I. O. V. hivatalban. A hadiözvegyek nyugdíjnyelvüket kell bemutatni, míg a rokkantak eredeti reformálási igazolványukat kell bemutatni s le kell fizessék a CFR-nél a 20 lejtes illetéket. A fenti időpontra túl senkinek sem látogatni az igazolványát.

Itt írjuk meg, hogy a hadiözvegyek és hadirokkantak, akik 1940. évre még nem vették át a részükre kiutalt tűzifát, március elsejéig jelentkezhetnek a Radnei úton lévő állami faterlepen a tűzelőanyag átvételért. Március elseje után megszűnik a tűzifa kiutalás.

Az I. O. V. hivatal egyben közli mindazokkal, akik ez év első negyedére még nem vették fel nyugdíjukat, sürgősen jelentkezzenek a pénz átvételért.

A sportegyesületek és tagjai figyelmébe!

Az egyesületi jelvényeket jóváhagyás végett be kell terjeszteni az UFSR-hez

A jóváhagyás megérkezéséig tilos Aradon a különféle sportegyesületi jelvények viselése

Az UFSR-től 4214—1940. szám alatt átirat érkezett az elmúlt nap folyamán az aradi sportegyesületekhez, amelyben az országörszervezeti törvény 14. szakaszára való hivatkozással felhívja az érdekeltek figyelmét arra, hogy az egyesületi jelvényt jóváhagyás végett terjesszék fel az országos sportszövetséghez.

A rendelkezés értelmében az egyesületi jelvény jóváhagyásáig sem a sportegyesületeknek,

sem a tagoknak nem szabad viselni az egyesület sportjelvényét. A rendelkezés ellen vétőket — úgy a sportegyesületeket, mint a tagokat — súlyosan megbüntetik. Éppen ezért felhívják a sportegyesületek tagjainak figyelmét arra, hogy az egyesületi jelvény viselésétől tartózkodjanak, amíg az országos sportszövetség egyesületi jelvényre vonatkozó jóváhagyása megérkezik. A jóváhagyó rendelkezés megérkezéséig a napilapjótó révén is értesítik az érdekelteket.

CORSO. 3, 5, 7, 15, 9.15. Ha szereti a romantikát és az izgalmakat, nézze meg

Hedy (Kiesler) Lamarr-t a világ legszebb nőjét Robert Taylor karjai között a Tropusl mámor-ban Hiradó

A párisi kommunista vezérkar tragikomédiája

Páris. Az utolsó francia képviselőválasztáson, 1936-ban, a kommunisták pártja másfélmillió szavazatot szedett össze. Alig néhány vokssal kevesebbet, mint a szociáldemokraták, de többet bármelyik polgári pártnál. Moszkva párisi fiókja tehát népszerűsége és hatalomra a republika második politikai üzlete volt. Ez a gigászi szervezet az elmúlt esztendőben 300.000.000, azaz háromszázmillió frankot forgatott meg, nem kisebb összeget, mint holmi kis államocskák költségvetése. Ma ez a mammut-vállalat romokban hever. Azok a közigazgatási intézkedések, amelyeket a kormány életbeléptetett ellene, meg sem kottyanak volna neki. Paragrafussal és bilincsel még sehosem öltek meg ideált. De a hit, amelyet harangolt, összeomlott a lelkekben is és ez volt, függetlenül minden rendőrhatalmától, az igazi halál.

Szédelgő figurák a viharban...

Egy nappal a moszkvai megállapodás előtt, Gabriel Péri képviselő, a l'Humanité külpolitikai szerkesztője még dörgő szölamokkal követelte a németellenes intervenciót. Ez ékes bizonyítéka annak, hogy a moszkvai központ egyáltalában nem tájékozta párisi fiókját a kulisszák mögött zajló tárgyalásról. Mikor azután a megállapodás kipattant, Gabriel Péri teljes „erkölcsi ziláltságban”, szelűtöttként kódorgott a képviselőház folyosóján. Az egyik párisi napilap főszerkesztője írja meg, hogy a kétségbeesés ez állapotában Péri találgatást kért tőle. A főszerkesztő szívélyesen fogadta s látván drámai feldultságát, így szólt hozzá:

— Ragyogó politikai jövődöt várokozok önre. Legven bátorsága teljesen szakítani a moszkvai kormánnyal. Miért is maradna hü ahhoz, aki becsapta?

Lesuitva, tehetetlenül, határozatlanul hallgatta e szavakat a kommunista párt külpolitikusa. Végül így szólt:

— Eh, ugyis be kell vonulnom, a mozgósítás majd kiránt a zavaromból!...

S tanácstalanul, lehaitott fővel távozott. Egyetlen reménye az unifórmis maradt és a front. „Flucht in die Nichtigkeit” — ahogyan Freud mondotta volna. Bárgyu, ioró sóvárgás egy kényyszerű, tehetetlen helyzet után, amely megváltja eszméit és lelkiismereti gondjaitól.

Egy igazibb és teljesebb ember ilvenkor legvözi önmagát. A férfinak, akire másfélmillió francia szavazópolgár hallgatott, ehhez nem volt ereje. A körülményektől várta a segítséget és a megoldást, melyre önön erkölcséből nem futotta.

Ne csodálkozzunk hát rajta, hogy végül — amikor Moszkva kiadta a jelszót, hogy ezentul nemcsak az önkényuralmak támadása, hanem még a köztársaság védelme is tilos — elődalgott a front elől és most valahol a föld alatt, vagy a határokon túl, vagy a szovjetkövetség menhelyén igyekszik összhangba hozni multiát a jelenlével és a tegnapi lelkiismeretet a mai helótaszolgálattal.

Fogadja hálás köszönetemet!

A párisi kommunista vezérkar részére, az első pillanatokban, olv felfoghatatlan, olv indokolatlan, olv hihetetlen volt a moszkvai egyezés, hogy nem is tudtak mást elképzelni, mint a „népek atyjá”-nak egy ördögien ravasz sakkhuzását a nagy német ellenfél törbecsalására. Éppen ezért a háboru első napjaiban, amíg meg nem érkezett a Kreml pontos utasítása a követendő magatartást illetően, fennen hangoztatták hazafiasságukat és lelkenedze vonultak be a zászlók alá. Thorez, a párt vezére, ez átmeneti időszakban buzgó katona volt s amikor a Gringoire, tévesen, azt írta róla, hogy dezertált, az alábbi levelet intézte az egyik párisi lap főszerkesztőjéhez:

A hadseregnél, 1939. szeptember 27.

Főszerkesztő Ur,

uságiának ma hozzám érkezett, 17-i számában olvasom azt a közleményt, amely írzi, hogy a hadsereg kötelékében állók. Engedje meg, hogy az egyszerű igazság leszögezéséért hálás köszönetemet fejezzem ki. Fogadja, Főszerkesztő Uram, hódoló tiszteletemet.

THOREZ,
Ivry képviselője.

Két hét mulva ugyanez a Thorez, az esztendőkön át hirdette a Németország, illetőleg a német rendszer elleni hadjárat kikerülhetetlen szükségességét s aki árulónak, bélyegzett minden-

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Egyesítve a LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE

HUZÁSI TERVEZET

1940 MÁRCIUS 15 ÉS 18 SOROZATOK 22 CSOPORT

Sárga SOROZAT Huzás: 1940. MÁRCIUS 15.

ALLAMI SORSJÁTÉK (Törzssorsjegyek)
OSZTANDÓ NYEREMÉNYEK

Nyeremény	A Lel	Összesen Lel
3	1.000.000	3.000.000
5	400.000	2.000.000
10	200.000	2.000.000
20	100.000	2.000.000
100	20.000	2.000.000
400	5.000	2.000.000
2000	1.000	2.000.000
10000	200	2.000.000
		32.000.000

U.F.C.R. SORSJÁTÉK (Melléksorsjegyek)
OSZTATLAN NYEREMÉNYEK

Nyeremény	A Lel	Összesen Lel
20	100.000	2.000.000
200	5.000	1.000.000
2000	1.000	2.000.000
10000	200	2.000.000
		7.000.000

Piros SOROZAT Huzás: 1940. MÁRCIUS 18.

ALLAMI SORSJÁTÉK (Törzssorsjegyek)
OSZTANDÓ NYEREMÉNYEK

Nyeremény	A Lel	Összesen Lel
1	5.000.000	5.000.000
1	3.000.000	3.000.000
1	2.000.000	2.000.000
10	1.000.000	10.000.000
20	500.000	2.000.000
1000	10.000	10.000.000
		32.000.000

U.F.C.R. SORSJÁTÉK (Melléksorsjegyek)
OSZTATLAN NYEREMÉNYEK

Nyeremény	A Lel	Összesen Lel
10	200.000	2.000.000
180	10.000	1.800.000
600	2.000	1.200.000
10000	200	2.000.000
		7.000.000

Haakon norvég király Stockholmba érkezett

Rangrejtve tette meg utját a norvég uralkodó

Stockholm. Igen nagy feltűnést keltett Stockholmban, hogy Haakon norvég király kedden a menetrendszerű gyorsvonattal meglepetésszerűen Stockholmba érkezett. A királyt a stockholmi pályaudvaron Károly herceg, a svéd király fivére várta. A norvég király rangrejtve időzik Stockholmiban és senki sem tudja, meddig marad, mi a célja látogatásának és mi tette szükségessé váratlan és hirtelen látogatását. Egyes politikai körök szigorú titkolódzása ellenére azt hiszik, hogy fontos tárgyalás áll küszöbön. (Rador.)

kit, aki nem vérrel és tüzzel igyekezett volna e bus Európa ellentéteit megoldani, már megszökött a hadseregből és e pillanatban — rejtekhelyéről — parlagi gyalzkodásokkal halmozta el a köztársaság híveit és védőit.

Mi történt itt? Mi zailik le az emberek szívében és agyában? Milliön fontolgatják a kérdést, de feleletet senki sem adhat rája. A forra-

dalmárok sohasem voltak engedékeny s humánus lelkek. Ez már a dolog természetéből folyik. De a láng-nemesebb századokban tisztán és szentén égett bennük. Most azonban? Valaki bölcsen megjegyzi, hogy az erkölcs a politikában veszélyes. De az erkölcsstelenység katasztrófális.

Ez a katasztrófa söpörte el a kommunisták franciaországi pártját. (M.)

FORUM filmszínház
TELEFON: 2010.

Ma premier!

Az évad kimagasló eseménye,
a szezon legnagyobb romantikus drámája:

HA ELJÖN A HOLNAP...

Egy halhatatlan szerelem grandiózus története a filmművészet felejthetetlen és csodás kettősevel,

CHARLES BOYER
és IRENE DUNNE-el.

Uj Román és Fox-hiradók a legújabb eseményekkel
Előadások: 5, 7.15 és 9.30.kor. — 3 órákor matiné

Kedvezményes jegyek nem érvényesek!

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőny cím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 . . . || Egy hónapra 70 .

Madarak

a tengeri háboruban

Kevesen tudják, hogy a tengeri háború sok bait okoz a tengeri madaraknak. Sokfajta madár él a tengereken, apró szigeteken és a partok sziklái között megbújva, melyek táplálékukat a tenger vizén uszó növények, vagy halak összetegésével szerzik meg. Amióta egymásután süllyednek el a hajók a tengeren, a víz színe a kiömlő olajjal zsíros lesz. A madarak, amikor lecsapnak a víz tükreire, hogy táplálékukat összeszedjék, tolluk olajos-vizes lesz, amely megnehezíti a repülést. A francia tengerparti halászhajók megfigyelték a tengeri madarak szenvedéseit, hogy nem tudnak felemelkedni az olajos-vizes szárnyakkal, összeszedik őket és egy „madárszanaszatóriumban” ápolják a tengeri háború áldozatait. Az egyszerű emberek a madarakat bárkáikba emelik és a „szanaszatóriumban” különleges fürdőkben lemosják szárnyaikról az olajos vizet, azután pár napig ott tartják őket, etetik és minden tekintetben gondoskodnak róluk. Amikor a madár már visszanyerte szárnyának rugalmasságát, elrepül. Megfigyelték, hogy vissza-visszatérnek a madarak arra a helyre, ahol ők bántak velük.

Különösen sok olingvint menyettek meg a francia halászhajók és ezek közül nagyon sok nem is akarja elhagyni a madárszanaszatóriumot.

— **IDŐJÓSLAT.** Derült idő és a hőmérséklet emelkedése várható.

— **Aláírták a Szovjetunió és Bulgária közötti rendszeres tengeri kapcsolatokra vonatkozó egyezményt.** Moszkvából jelentik: A Szovjetunió és Bulgária közötti rendszeres tengeri kapcsolatokra vonatkozó egyezményt írták alá hétfőn Moszkvában. Az egyezmény időtartama három év.

— **Elkerültek a Bermuda-szigeteket az amerikai repülőök.** Londonból jelentik: A „Pan American Airways” elhatározta, hogy óceánjáró repülői március 15-től kezdődően nem érintik a Bermuda-szigeteket. (Rador).

— **Órlási vihar tombol Lettországnak.** Rigából jelentik: Két nap óta egész Lettországnak heves hóvihár tombol. A szél számos házat megrongált. A táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. Sok helyen a vasúti összeköttetés is szünetel a hóviharak miatt.

— **Fából készült repülőgépeket terveztek Németországban.** Az Empire News című angol lap arról ad hírt, hogy Göring marsall elfogadta a Messerschmidt repülőgépgyár mérnökeinek azt a tervét, amely szerint fából építenek repülőgépeket. (Rador).

— **A lezuhanó hőtömeg egy svájci szállodában megsebesítette Hohenlohe hercegnőt és leányát.** Bernből jelentik: Az oberlandi Hornberg egyik szállodájának fedeléről lezuhanó hőtömeg a szálloda teraszán tartózkodó Hohenlohe hercegnőt és leányát megsebesítette. Súlyos sérüléseket szenvedett Blake pása, nyugalmazott török tábornok is.

— **Újra szabályozzák Bucuresztiben a zárórarendszert.** Az elmúlt napokban a Bucureszt-i rendőrszektúra rendeletet adott ki, amelynek értelmében újra szabályozták a bucureszt-i nyilvános helyiségek záróráját. Eszerint a variéték, kávéházak, elsőosztályú éttermek és tejszarnokok csak éjjel után 1 óráig tarthatnak nyitva. Az elsőosztályú bodegák és másodosztályú éttermek 12-ig, a másodosztályú bodegák, harmadosztályú vendéglők, tejszarnokok stb. pedig csak 11 óráig. Kivételesen, külön rendőrségi engedély alapján és a törvényes illetékek lefizetése ellenében nyitva tarthatók a helyiségek éjjel után két óráig. Ezen túl — mondja a szigorú rendelet — vendéget fogadni és kiszolgálni sehol sem szabad, reggel hat óráig pedig a nyitás is tilos. A rendelet ellen vétők első esetben 1000–2000 lei pénzbírsággal és a helyiség 10 napra terjedő bezárásával büntethetők, második esetben még súlyosabban, harmadikban pedig a helyiség végleges bezárásával és a tulajdonos iparjogának egyszerűsítésével megvonásával.

— **Milánóba utazik Virgil Economy dr.** Bucuresztből jelentik: Economy Virgil dr. szövetségi kapitány és az országos edzőiskola igazgatója csütörtökön este Milánóba utazik, hogy ott megtekintse a vasárnap eldöntésre kerülő olasz–svájci labdarúgó mérkőzést és abból következtetéseket vonjon le a közeljövőben Rómában lebonyolításra kerülő olasz–román mérkőzésre vonatkozóan. Economy dr. azonkívül tanulmányozni fogja a nagyobb olasz egyesületek szervezetét, hogy azok alapján hasznos utasításokat és utmutatásokat adhasson a román kluboknak.

Új személyazonossági igazolványhoz fényképek:

Stojkovits fényképésznél

Avram Iancu-tér 16 szám.

— **Alborteanu bűnyegében újabb jelleményeket hozhatnak a tanúhallgatások.** Bucuresztből jelentik: A volt propagandaügyi államtitkárságon elkövetett visszaélések ügyében tegnap tovább folyták a tanúhallgatásokat. A vizsgálóbíró által egybegyűjtött bizonyítékok alapján a letartóztatottakon kívül valószínűleg más személyekre is kiterjesztik a vádiratot.

Macska a torpedóban

Furcsa és ötletes találmány került néhány évvel ezelőtt egyik állam katonai találmányi irodájára. Egy fiatal tudós azt javasolta, hogy tegyenek a torpedókba macskákat. Az iroda alkalmazottai először kiáltottak a találmányt, de az nem zavartatta magát, megmagyarázta találmányát. A torpedó orrában kis üreget kell hagyni s oda kell elhelyezni a macskát. A torpedó orrán levő ablakoskán a macska kiláthat. A macska fejét kapcsolatba kell hozni egy fotoelektromos szemmel, amely mindig arra irányítja a torpedót, amerre a macska néz. A macska természetesen a láthatáron feltűnő hajóra néz, mint egyetlen szilárd pontra s a hajó bármilyen mozgást végezhet a macska tekintete által kormányozott torpedó föltétlenül beletalál. Mindez nagyon szép, — válaszolta a katonai szabadalmi iroda főnöke — de mi fog történni akkor, ha egy hal kerül a torpedó utjába? A macska egészen bizonyosan nagyobb érdeklődést fog tanúsítani a hal, mint az ellenséges hadihajó iránt. Erre már a találmány sem tudott mit válaszolni s „korszakalkotó” találmánya bekerült a furcsaságok közé.

— **Borzalmas vasúti szerencsétlenség Mexikóban.** Mexikóból jelentik: Mexikó-Citytől mintegy 200 kilométernyire az expressz összeütközött egy tehervonatral, 20 halott és számos sebesült van.

AZ URANIA-MOZI VICCOLIMPIASZÁRA

heküldött pályázat „A férj közbeszól” c. vígjátékkláger bemutatása alkalmával:

Féltékenység

Az asszony: Te, Miksa, te valahányszor egy csinos lányt látsz, mindig megfélemedezel arról, hogy nő ember vagy!

„Családi élet”

Férj: Ma puszt sem kapok ebéd után?
Feleség: Hagyj békén, ma rosszul vagyok hangolva.
Férj: Mi az? Hát asszonyt vettem-e feleségül, vagy zongorát?
Beküldte: Vadnay Tibor.

— **Lord Runciman leánya ápolónőnek ment Finnországba.** Stockholmból jelentik: Lord Runciman leánya, Runciman Mary egy angol tábori kórház személyzetével együtt tegnap Stockholmba érkezett, ahonnan azonnal folytatta útját Finnország felé.

Nagykocsi

— **Végtelenül sajnálom, Ottókám, remélhetlek magammal, mert a kocsiiban csak egyetlen ülés van...**

Ember küzdj és bizva bizzál!

A világűrben sokmilliárd hatalmas és rejtélyes világ kering. Ott valahol egy kicsinyke pont a mi napunk és mellette csak egy hajszálynira, csak néhány milliárd mérföldre: egy porszem a föld és rajta az ember... Az ember az ő apró, kicsinyes cselszövésével, büszkeségével, haragjával, irigységével, sejtymes, vagy rongyos kötöcsével, nyomorával, vagy méltóságával — rohan, lép, por, gázol, gyűlöli, szeret, kacag és sir. Közben nem veszi észre, hogy szervezete pusztul, kopik, míg kínzó fájdalmak nem jelentkeznek. — Nem tud enni, nem tud aludni, azédülések, gyomorfájások, Jehangoltság, álmatlanság gyötrik...

A világhírű amerikai GASTRO-D. gyógyszer valóságos áldás az emberiségre, mert a szimpátikus idegeken keresztül magát a betegség okát szünteti meg, gyomor-, bél-, máj-, vese- és epebajok esetében a legkiűnőbb eredményeket érte el vele.

GASTRO-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 150 lei utánvért mellett CSASZAR E. gyógyszerárakban, Bucuressti, Calea Victoriei 124.

Az 1919-ben született ifjak figyelmébe

Mint ismeretes március elsején veszi kezdetét az 1941-es kontingens sorozása. A sorozásokat nem a városháza nagytermében, hanem az Eminescu-parkban lévő kioszkhelyiségben fogják megtartani. A sorozások reggel 8 órakor kezdődnek és azokon a következő sorrendben tartoznak az alanti rendőrkerületekhez tartozó 1919-es születésű ifjak megjelenni:

Március 1-én: az I. kerület.

Március 2-án: a II. kerület.

Március 4-én: a III. kerület.

Március 5-én: a IV. és VII. kerület, továbbá azok az iskolások, akik sorozásra kötelesek,

Március 6-án: az V. és VI. kerület.

Március 7-én: azok sorozása következik, akiknek a fentemlített napokon nem volt alkalmuk a sorozóbizottság előtt megjelenni.

— **Csütörtökön temetik az elhunyt Fritz Béla nyugalmazott postafőtisztet.** Mint az Aradi Közlöny jelentette, Fritz Béla nyugalmazott postafőtiszt Kolozsváron elhunyt. A megboldogult földi maradványait csütörtökön délután négy órakor helyezik örök nyugalomra a régi izraelita-temető halottasházából. A gyász-szűrt család a részvéltelátogatások mellőzését kéri.

Modern képeretkezést,

diplomakeretkezést és tüvegezést legolcsóbban vállalok

Szabady Béla

Mărășești-
uoca 6. sz.

— **Tárgyalások a petróleumellátás biztosításáról.** A petróleumkormánybizottság mellett működő tanácsadó bizottság Gheron Netta elnökségével ülést tartott. A bizottság azon intézkedésekről tanácskozott, amelyeket egyrészt a termelés fokozása, másrészt pedig a belsődi petróleumtelepek áruval való ellátásának biztosítása érdekében kívánnak foganatosítani.

— **Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvízhez, mert ez már csekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen tisztítja ki az emésztés útját a 10 évtárgyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.**

— **Súlyos repülőszerecsétség, Bogota.** Egy személyszállító repülőgép, amely tegnap reggel 7 órakor indult el Bogotából, a buskamarangai légi kikötőtől 18 kilométernyire lezuhant. A gépnek Buskamarangában kellett volna leszállania. Tizenkét utas meghalt, közöttük Benoit Hermend Busdot volt hadügyminiszter is.

— **CHAMBERLAIN ESERNYŐJÉT KÉRTÉK A KANADAI KATONÁK EZREDESÜK RÉSZÉRE.** Londonból jelentik: A Down Streeti külügyminisztérium és miniszterelnökség épületében kanadai katonák küldöttsége jelent meg és az egyik államtitkárnak előadták kérésüket, hogy adják nekik Chamberlain egyik esernyőjét, mert az ezredesüknek akarják ajánlani. Az államtitkár megígérte, hogy kérésüket Chamberlain elé terjeszti és amennyiben a miniszterelnök hajlandó esernyőt ajándékozni, azt a katonák után küldi a frontra.

— **A Romániai Magyar Népközösség aradvárosa tagozata felkéri alant felsorolt tagjait, hogy okmányaik átvétele végett a Iosif Vulcan-uca 12. szám alatti helyiségünkben, saját érdekükben még a mai napon jelentkezzenek: Tornáczki J., Kiss Pálné Kriván Klára, Zsadányi Balázs, Matuz Gyula, Todor Sándor, Balogh István, Szabó Erzsébet, Horváth György, Genő N., Szanda József, özy, Min Istvánné, Bagóssy Lajos.**

9 világvárosi attrakciók március 1-től és minden este 10 órai kezdettel a „DACIA” étteremben

Szigoruan családi műsor. The 8 Favorit jazz zenekar. Műsor után parkett-tánc.

Elkobozták a postán külföldről küldött állami kötvényeket

Erdekes táblai döntés

Nagyváradról jelenik: Évekkel ezelőtt történt, hogy Kasierer Herman nagyváradi lakos Belgiumba utazott és ott telepedett le. Később Nagyváradon maradt szülei részére levélben 375 ezer lei névértékű román államkötvényt küldött azzal, hogy a kötvények kamatait szülei megélhetésük megjavítására fordítsák. A postahivatalban gyanusnak tűnt a vastag levél és Kasierer apját a postahivatalba idézték és felbontatták vele a levelet. Miután kiderült, hogy abban az államkötvények érkeztek, értesítették a Banca Națională, amelynek megbízottja a küldeményről jegyzőkönyvet vezet fel, majd elkobozta a kölcsön-kötvényeket és a jegyzőkönyvet az ügyészségre tették át, amely deviza kihágás címén indított eljárást Kasierer Herman és apja ellen.

A törvényszék annak idején mindkettőjük ügyében felmentő ítéletet hozott, míg a felelősség során az ítéletábla, miután arra az álláspontra helyezkedett, hogy úgy a kötvények fejadója, mint a címzett devizakihiágást követett el és ezért 2000 lei fő és 1000 lei mellékbüntetést rótt ki a vádlotakra. Továbbá kötelezte őket, hogy a Banca Națională részére egy leu kártérítést fizessenek és a befolyt 375 ezer lei értékű kötvényeket az állam javára elkobozták.

— Halálozás. Rámer Magda, néhai Rámer István, Arad város volt rendőrkapitányának leánya, műkörtész, f. hó 27-én elhunyt. Temetése f. hó 29-én, d. u. 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— A Szociális Misszió kávédelutánja. Az aradi Szociális Misszió szerdán délután tartotta meg nagy sikerű kávédelutánját a Kolping leányegylet helyiségekben. A kávédelután maga özv. báró Andrányi Károlyné irányítása mellett folyt le, aki egyúttal az elnöknője is a Misszióknak. A háziasszonyi tisztet Dörnerné és Zircher Józsefné látták el. Szoklatlanul népes közönség ülte körül az asztalokat, melyeken izletes kávé gözölgött, melyet Nagy Erzsébet, Oravetz Dusi, Schwiegl Zsuzsi és Tóth Csibi, a Leányklub tagjai szolgáltak fel. A vendégek egyre gyűltek és hat óra után már alig lehetett helyet kapni. Megjelent a kávédelutánon a papság részéről Lakatos Ottó dr. rendfőnök-plébános, Korom Pál, Oláh Ferenc és Siszman Gedeon. A különböző egyesületek képviselőiben számosan jelentek meg. Így a Református Nőszövetséget, a Rozsnyay-nővérek, a Lutheránus Nőszövetséget Nagy Imréné elnöknő, a Polgári Jótékony Nőegyletet Jombart Lalosné elnöknő, míg az Ujaradi Katolikus Missziót dr. Petz Lipótné képviselték. A kávédelután ezúttal is, mint minden Szociális Misszió-rendezvény, a tradicionális sikerrel zajlott le.

— ITTKOS ANGOLELLENES RÖVIDHULLÁMU LEADÓ. Londonból jelentik: Egy magát „Broadcasting et Co.”-nak nevező titkos rövidhullámu rádióleadó állomás állandó angolellenes propagandát fejt ki. Az állomás leadásait hétfőn az angol leadó állomások hullámhosszán hallották. A rádiótársaság mérnökei megállapították, hogy a titkos leadóállomás igen kis erejű és annak székhelye a kontinentálitól egészen távolos helyen van.

— Máramarosban letartóztattak egy szélhámosot, aki inspektornak adta ki magát. Máramaros megye, a múlt hét folyamán Máramaros megye több községében feltűnt Constantinescu Dolaru, aki egy fővárosi folyóiratra előfizetőket akart szerezni, közben a hiszékeny falusiaktól a hadfelszerelést alapra is eszközölt gyűjtéseket és inspektornak adta ki magát. A felvett összegről a nála levő folyóirat-nyugtán adott elismervényt. Constantinescu Dolaru azonban rajtavesztett, mert feljelentették és a feljelentés alapján a máramaros megyei ügyészségre került, ahol eljárás indult ellene.

Ha eljön a holnap Bemutató a Forum-moziban

Lawrence Helen, a szép plácérnő megismerkedik egy franciával, aki állástalan zenésznek adja ki magát. Flörtölni kezdenek és a francia ráveszi a leányt, hogy a vasárnapot együtt töltsék. Elérkezik a vasárnap és Helén kirándulásra megy a franciával, amikor megtudja, hogy a férfi nem más, mint Andre Chagal, a híres zongoraművész. Egy boldog napot töltenek együtt, de Helén céltalannak és veszélyesnek tartja őt, mert Andre eiegáns lakásában egy idegen nő fényképeit látja. Este bucsút akar mondani a művésznek, amikor borzalmas vihar tör ki, mégis autóra ülnek, hogy Newyorkba menjenek. A vihar egy hatalmas fát sodor az autóra és a szerelmesek egy templomba menekülnek a vihar elől. A templom erkélyén töltik az éjszakát és reggel a nap ébreszti fel őket. Az egész vidéket elöntötte az ár és a templomot is az összefúlás veszélye fenyegeti. Csónakon hagyják el a templomot s amikor az első segély helyére érnek, André már várja az inasa és jelenti, hogy felesége és anyósa megérkeznek. — várják.

Helén ezután már tudja, hogy ki az általa látott fénykép eredetije André hívja őt, hogy mutassa be asszonyának, de Helén elutasítja. A leány az egyik Newyork felé induló autobuszra száll, de utközben elakadnak, amikor André autója eléri őket és Helén megismerkedik André hitvesével. Megtudja a valót, amit nem engedett Andrénak elmondani: az asszony örült Halott gyermekét szült és beledroított. Megérkeznek Newyorkba és André estére találkat kért Heléntől. Ez az utolsó este, mert éjfélkor indul Furópába a hajó, melyen André a beteg asszony Párisba készül vinni. Helént a közelgő válás egészen lemulja, amikor látogatója érkezik: André örült felesége. Az asszony tudára adja, hogy mindent tud és kijelenti, hogy nem mond le Andréról. Igéretét veszi a leánynak, hogy lemond férjéről. Helén este elmegy az utolsó találkára, együtt vacsorázik a két szerelmes és André könyörög a leánynak, hogy jöjjön ki vele Európába, mert nem tud nélküle élni. Helén az örült asszonynak tett ígéretére gondol elutasítja André kérését. Hogy a válást megkönnyítsék, André éjfélkor a „viszontlátásra”-köszönéssel bucsuzik, örökre...

— Kiknek számollják el a márkát a régi árfolyamon. A márka átszámítási árfolyamát az új román-német egyezmény a régi 40 lei 50 bani-ról 49-50 leire emelte január 1-től. Most rendelet jelent meg, amely szerint további intézkedésig minden új német birodalmi különfizetési márka számlára (Neues Reichsmarkkonto für Sonderzahlungen) eddig bejelentett, vagy ezután bejelentendő összeget, ami 49 leies árfolyamon lett volna elszámolandó, a vonatkozó borderou igazolása után azonnal leszámítol a Nemzeti Bank, de a márkának a régi 40.50 leies árfolyamán. Hogy az exportőrök mégis ugyanazon leí összeghez jussanak, mit az új árfolyam szerint kaptak volna, a német importőrök a román exportőrök kérelmére a Deutsche Verrechnungskasse Berlin pénztáránál német márkában pótlósszeget tesznek le, amely a márka régi árfolyamán számítva, leiben kiegészítse a román exportőr által eredetileg számításba vett teljes eladási összeget. A Nemzeti Bank által eddig elszámolt legvizekek utra számítás tárgyai lesznek a régi márkárfolyam alapján és a jogosított bankok számláj ezzel a lei ellenértékkel lesznek elismerve.

— Betörtek a fásraktárban. Fuchs Albert dr. aradi ügyvéd feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen akik a Carol körút 37. számú ház pincéjébe betörtek és több fáskamrából különböző holmikát loptak el. A feljelentő fáskamrájából közel ezer lei értékű tűzfát vittek el, míg Mager Petru fáskamrájából egy ládába csomagolt rádiót zsákmányoltak. Betörtek Kovács Sámuel fáskamrájába is, de miután a károsult jelenleg nem tartózkodik Aradon, nem tudni, hogy tőle mit loptak el. A tettesek kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

— Koszorúmegváltás. Fritz Béla ravatalára számít koszorúmegváltás címen a szeretetközösség a család adományok folytán be: Kormos Manó 100 lei, Spitz Tivadár és neje 100 lei, Goldschmidt borosztály 200, Stauber János 300, Ciriac Aurel 150, Pálfi Ernő 100, Török Aladár 200, dr. Salgó Miksa 200, dr. Kurzer Károly 200, Fischer József 100, Balla Károly és neje 100, Geller Ödön 100, Székely József 200, Székely Károly 100, Guttman Ida 50, Orbán Ába 100, Marer Károly 100, Góth Ede 100, Weinstock Gyula 100, Abel Gyula 100, Printz Mór 100, Weisz Mihály 100, dr. Neumann Miksa 200, Stern Dezső 50, Flam Róbert 50 lei, Schwartz Aladár 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12 JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand, Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărăsesti 1.

Végkiárusításból kimaradt len- és pamuvásznakal, asztalneműket lakáson árusítom. I. GRÜNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— Kártérítési pert indított az állam ellen Stan Vidrighin egy gát átvágása miatt. Temesvárról jelentik: Mint emlékeztetés, 1932. év tavaszán országsszerte nagy árvizek voltak, amelyek számos községet fenyegettek elöntéssel. Elöntéssel fenyegette a Beregszó patak a hasonló nevű községet is, amelynek eljárósága a megyei prefektúrához fordult segítségért. Az akkori megyei prefektus; Furlogeanu Octavian dr. úgy rendelkezett, hogy a patak gátját Stan Vidrighin mérnök, egykori CFR-vezérigazgató tulajdonát képező földek felé át kell vágni, ami meg is történt és így a község megmenekült, de a víz elöntötte Stan Vidrighin földjét. A volt vasutigazgató perrel támadta meg az államot és kártérítést követelt amit a temesvári törvényszék tavaly 600 000 lei összegben meg is ítélte. Fellebbezés folytán az ügy a Tábla elé került, amely tegnapi ülésén megállapította, hogy úgy Stan Vidrighin képviselője, mint az állam megbízottja számos új szakértő kihallgatását kérte, miert is e célból a tárgyalást április 16-ára napolták el.

— Újabb eltűnések. Az elmúlt nap folyamán újabb két eltűnési eset közölték az aradi rendőrséggel. Kiss József, Colonel Paulian-ut 5. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 28 esztendő Lajos nevű fia napok óta nem tért haza szülei lakására. — Boros Károlyné, Brezoianu-uccai lakos 18 éves, Lajos nevű fiának eltűnését közölte a rendőrséggel. Az eltűntek felkutatására folyik a vizsgálat.

— Eladó az irodalmi értékű költői kastély. Nagy-bányától mintegy hét kilométerre fekszik a magyar irodalomtörténetből jól ismert Koltó szinmagyar község. A falu egyik magasabban fekvő helyén áll az évszázados Teleki-kastély. Petőfi Sándor, a magyar költészett lángelkű alakja itt töltötte életé legboldogabb napjait. Nagy barátja; Teleki Sándor ezredes meghívására, az erdélyi várkapornában megtartott esküvő után itt töltötte a mézesheketet, rajongva szeretett feleségével; Szendrev Juliával. Itt írta a magyar költészett legszebb verseit. A parkban még ma is él az az évszázados somfa, amelynek lombjával alatt a „Szeptember végén” című örökéletű költemény megszületett. A főhatalomváltás után a tulajdonos Teleki trófi külföldre költözött. Az állam a birtokot kisajátította. A tulajdonjog a két Tibil-testvér kezébe került, ki a megmaradt birtok egy részét már parcellázták. Jost árusítani kezdték a kastélyt is. A régi, nevezetesület még „téglaaként is eladó”. A kolrói magyar gazdák egyizben ajánlatot tettek az épület megvásárlására, akkor azonban az eladó és a vásárlók között igen nagy volt az ellentét a vételár dolgában. Most a gazdák anyagilag kimerültek és tárgyalásokba sem bocsátkozhatnak. Az erdélyi magyarságnak kellene megakadályozni a számunkra felbecsülhetetlen értékű kastély lebontását. Ha minden magyar egy téglát venne meg menthetnők az utókorok azt a helyet, ahol a kaj szenvedett Petőfi legboldogabb napjait élt.

— Jelentős segélyt kap a „Promontorul” szövetkezet. A legutóbbi napokban Aradon járt Ion Manolescu, a szövetkezeti tanács tagja, aki behatóan tanulmányozta Aradhegvalia helyzetét. A különböző problémák megvitatása után Ion Manolescu közölte, hogy meggyőződése szerint a „Promontorul” szövelkezeti szövetkezetnek anyagi segítségre van szüksége annak érdekében, hogy az értékesítés terén eredményesebb munkát fejtessen ki. Erre való tekintettel oda fog hatni, hogy a „Promontorul” kétfélmillió leies segélyt kapjon a Szövetkezeti Központtól.

— Közlekedési baleset. A 37-es aradi rendszámú autó, amely a város tulajdonát képezi, tegnap este a lutheránus templom közelében összeütközött a 152-es rendszámú berkocsival. A karambol következtében a berkocsi megrongálódott. A közlekedési baleset ügyében megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy azért kit terhel a felelősség.

SZÍNHÁZ Utolsó tánc

Tulzás nélkül lehet állítani, hogy a negyedik hónapja tartó színházi idény legmaradandóbb sikere Herczeg Ferenc Utolsó tánc című vígjátékának bemutató előadása volt.

Az ősz író modern témát tárgyal vígjátéki formában, azonban a könnyed és színes keret súlyos mondánivalókat, elevenbe vágó igazságokat tartalmaz. A választékos stílus, a szellem élénksége és a humor eleganciája jellemzi Herczeg Ferenc legújabb művét.

A Kamara Színház társulaja máltj módon hozta színre a darabot. Elnyvszerű Erényi Böske játéka, de a többiek alakítása is fővárosi színvonalat ad az előadásnak. Gömöri Emma, Ágai Margit, Mészáros Béla, Lenkey István, Jávör Alfréd és Felhő Ervin játéka, a szép színpad és Mészáros Béla tökéletes rendezése ünneppé avatja az Utolsó tánc minden előadását.

A KAMARA SZÍNHÁZ MŰSORA: Csütörtökön és pénteken szünet. Szombaton este 9 órakor: Utolsó tánc. Ul. leszálított helyárrakkal. Vasárnap délután 3 órakor: Istén veled, szerelem. Rezes György nagy táncos operettje, a szerző vezényletével. — Délután 6 órakor: Istén veled, szerelem. — Este 9 órakor: Utolsó tánc.

Az Aradi Athletikai Club

története

(18)

Osszeállította és írta:
NAGY IMRE, az AAC alelnöke

Vívás

Az Aradi Athletikai Clubban a vívás volt az a sportág, mely már az első hetekben komoly és szak-szerű munkájával indította el a club tulajdonképeni sportműködését. Míg a többi sportágak: a futball és atlétika a megfelelő szabadtérrel és sportolók hiányában a kezdet nehézségeivel küzdve csak évek múlva kezdett kibontakozni, hogy munkájáról eredményesen tudjon beszámolni, addig a vívás a már gyakorlott vívók szépségszámú gárdáját tudta az új tagokból felvonultatni. A vívósport rajongója, dr. Sugár Jenő, a club egyik megalapítója, ki maga is kiváló vívó, veszi kezébe az AAC-ban a szakosztály megszervezését és az ő páratlan felkészülése és fáradhatatlan munkássága teremti meg nemcsak a klubban, hanem egész Aradon az intenzív vívást és kellettel a sportok e leg-nemesebbike iránt az általános érdeklődést.

Az a indítványára szerződött a club 1899. decemberében egyelőre 5 hónapra Malone Vincenzo olasz vívómestert, az országos hírű Santelli mester tanítványát, ki dr. Sugár Jenő nagyszerű, a vívást népszerűsítő tevékenysége révén, teljesen megnyeri Arad vívóinak rokonszenvét és lesz városunk kedvelt, közismert lakója.

Csak az 1914-ben kitört világháború kényszerítette otthonát, ahol annyian ismerték és szerették, elhagyni és visszatérni hazájába, Olaszországba. Városunk sporttársadalmát sokat köszönhet neki, mert hiszen az itt eltöltött közel 15 év alatt számtalan kiváló vívót nevelt, kik sok dicsőséget szereztek törrel vagy karddal városunk fejlett sportlúknak.

Már 1900. február 4-én dr. Sugár Jenő 37 AAC-vívóval vonul fel a club által rendezett vívóakadémián, melynek addig még nem látott páratlan sikerét a Fehér Kereszt nagyertermét zsulolásig megtöltött közönség bizonyította, de egyben dr. Sugár Jenő nagyszerű munkájának és Malone mester kiváló képességének elismerése is volt.

A céltudatos és szak-szerű sportmunka dr. Sugár Jenő és Malone Vincenzo művezetése mellett szorgalmasan folyt eleinte a polgári iskola tornatermében, majd Malone mesternek az akkori Eötvös-uccában a régi Andrány pezsöggyár épületében levő vívótermében.

Az évenként megrendezett vívóakadémia a sport-lőrök érdeklődésén felülemelkedve, mindenkor társadalmi esemény számba ment, melyen Aradváros leg-elsőkelőbb rétege elmaradhatatlanul résztvett.

Dr. Sugár Jenő az 1902. január 18-án Szegeden megtartott vívóversenyen minden ellenfelét legyőzve, I. díjat nyert s ezzel megszerzi az AAC részére az első palmaágát, mely köré az idők folyamán az AAC sikereket hirdető dicsőséges koszorúin fonódik.

A választmány meleg ünneplésben részesíti az országos verseny első AAC-győztesét.

Az Aradon időnként megrendezett vívóakadémiák és versenyek, mindig az általános érdeklődés központjában állottak és azokon nemcsak a polgári egyesületek vívói, hanem a helyőrség tisztikarának számos tagja szerepelnek.

A club valamely versenyrendezésénél felmerült differenciából kifolyólag megszüntette szerződését Malone vívómesterrel és 1906-ban Neumer Iózsóf gimnáziumi tornatanárra bizza a vívás művezetését, ki nagy ambícióval kezd hozzá az AAC vívógárdájának továbbképzéséhez. Működése 3 évig tart.

1909. február 20. és 21-én nagy országos versenyt rendez az AAC, melyhez hasonló még nem volt Aradon. A verseny fővédnökségét Urbán Iván főispán vállalta és városunknak e nemes, szép sport iránti páratlan érdeklődése nyilvánult meg azokban az értékes fizetett díjakban, melyeket a vármegye, a város közönsége, özv. Jakabffy Zoltán, dr. Háromy László dr. Fábry Sándor, Schoor Lajos, Andrány Károly, Gutzjahr Mihály, Tedeschi Viktor, bélatalvi Fekete Miklós tábornok és Lészai Ottó ajánlottak fel.

A versenyre az ország legkiválóbb vívói neveztek be. Porteleky László és sáral Szabó Lajos, a két legkiválóbb amatőr vívó is résztvettek. A verseny, melyen, sajnos, aradi induló helyezéshöz nem jutott, feledhetetlenül szép sportot nyújtott. A város társadalmának színe-java vett részt és a versenyzőkön kívül melegen ünnepelte a versenyt rendezőt, ill. Vas Gusztávot, Holló Istvánt.

A háború utáni időkben csak lassan verődik őszre az AAC vívógárdája, mely a vezetésben nagyon érzi dr. Sugár Jenő visszavonulását. 1923-ban Sebes Károly veszi át a vívószakosztály vezetését és működését számos siker is koszorúzza, Arad, Kolozsvár, Nagyvárad és Temesváron szerepelnek vívóink, igen jó eredménnyel.

1909. május 16-án rendez meg a Zombori Sport Egyesület a déli kerületi vívóversenyt, melyen Horváth Jenő főhadnagy a kardvívásban II. lett és ezzel az AAC újra elfoglalja régi helyét a vívósportban.

Vívóink közül a törvívásban, de a kardban is Fehs Béla országos viszonylatban is magasan emelkedik ki és a budapesti nemzetközi versenyeken is feltűnően jó helyezéseket tudott elérni.

Kardvívásban Sebes Károlyon kívül Kauten Lajos szerez dicsőséget az AAC-nak.

Sebes Károly után, kit betegsége a sportolástól való visszavonulásra kényszerít, Kauten Lajos veszi át a szakosztály vezetését. Sajnos azonban dacára ün-

SPORT KÖZLÖNY

Csütörtökön a Gloriával játszik edzőmérkőzést a CAMT ellen készülő aradi munkáscsapat

Egy héttel elhalasztották a kerületi bajnokság rajtját

Az AMTE ezen a héten már jóval komolyabb, kiadósabb előkészületeket folytat, mint ahogyan az előző hetekben tehetette és így számolni lehet azzal, hogy a CAMT ellen már kielégítő formában fognak szerepelni. Az erőnléti edzéseken kívül.

csütörtökön komoly edzőmérkőzésre is sor kerül, amelyet a Gloria társaságában bonyolítanak le a piros-feketék

és pedig délután 5 órai kezdettel a Gloria pályán. Ezen az edzőmérkőzésen alakul majd ki az az ősz szeállítás, amelyben a CAMT ellen az AMTE vasárnap a küzdelmet fel fogja venni.

Az alkerületi sportszövetség kedden este tartotta meg első ideai ülését, amelynek tárgysorozatán több egyesületnek a bajnoki mérkőzések elhalasztása iránti kérelme szerepelt. A rossz pályaviszonyok tekintetbevételével a kerületi sport

szövetség úgy döntött, hogy a kerületi bajnokságok rajtját egy héttel elhalasztja olyképpen, hogy az első forduló, amelynek március 3-án kellett volna lebonyolításra kerülnie, március 10-ére maradjon.

a további fordulók pedig sorban következnek utána.

Az aradi hírtestület is kijelölte az AMTE-CAMT mérkőzés játékvezetőit Burdan és Oprita személyében, akik vasárnap Huniadenak fognak segídekezni.

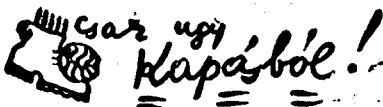
A vasárnapi program ilvenformán a következőképpen alakult:

14.00 órákor: AMTE-ATE ifjúsági barátságos mérkőzés.

15.30 órákor: CAMT-AMTE, nemzeti bajnoki mérkőzés.

Befejeződtek a bíróttestület téli előadásai

Az aradi bíróttestület téli előadásorozata a keddi előadással végetért. Kedden Vostinar Mihály testületi titkár a módosított szabályokat ismertette, előadása végén pedig Bozgan Gheorghe elnök köszönte meg ugy Vostinarnak, mint Maritanak az eredményes munkát, valamint a legjelenteknek a figyelmet, amellyel az előadásokat végighallgatták. Azokat a játékvezetőket, akik a téli tanfolyam előadásait nem látogatták, törlik a testület tagjai sorából.

Maki amerikai versenykörútjának műsorai: március 5: Sanfrancisko, március 15: Chicagó, március 18: Kansas City, március 25: Detroit, március 28: Cleveland, március 30: Newyork, április 6: Buffalo, április 14: Filadelfia, május 11: Los Angeles.

Ragnhild Hveger, dán uszóhölgy 34 világcuccs birtokosa, amelyek közül 32 gyors-, 2 pedig hátúszó-eredmény. A gyorsúszó világcuccsok közül csak a 100 méteres nem Hveger kisaszonyé, miután ennek de Ouden a birtokosa.

A budapesti Hungária, hír szerint, új kapust szerződött Szabó tartalékjával. Vágl, a Gamma volt kapusa, aki Háda előtt védte a budai csapat kapuját, szerződik le a Hungáriához.

O Az aradi bíróttestület titkársága felhívja a játékvezetőket, hogy az 1940. évre szóló igazolványokhoz szükséges kérvényeiket egy fénykép és 100 lej melléklésével juttassák el legkésőbb március 5-én este 7 óráig Marita Gheorghe testületi pénztárhoz, hogy a kérvényeket Bucurestibe a központhoz továbbíthassák. Itt írjuk meg, hogy amennyiben a szövetség néhány hétig a Crisana CFR klubheliségeiben tartja meg hetenkénti keddi üléseit, úgy a bíróttestület is itt tartja meg bíróküldő összejövetelét.

O Középeurópai Kupa-közgyűlés összehívását javasolták az olaszok. Az olasz szövetség táviratilag kérte a Középeurópai Kupa prágai előkészítést, hogy hívja össze Zágrábba a KK közgyűlést. Prágában most az olaszok levelét várják, amelyben bizonyára bővebb magyarázatot adnak arra nézve, hogy miért éppen Zágrábba kívánják a közgyűlés összehívását, továbbá, hogy milyen álláspontot foglalnak el egyáltalán a KK-val kapcsolatban. A román, magyar és jugoszláv szövetségek ugyanis a KK megrendezése mellett nyilatkoztak, a csehek pedig az olasz választói tették függővé állásfoglalásukat.

zetlen munkájának és Pellegrini mester közreműködésének, a vívósport iránt az érdeklődés annyira megcsappant, hogy a club igaz, őszinte sajnálatára kénytelen volt a szakosztályt megszüntetni.

Nagy kár, hogy e szép és nemes sporttól ifjúságunk érdeklődése más sportágak felé irányult és hogy

O A vasárnapi diák-vívóversenyre három csapattal jönnek a temesvári vívók és a verseny délután 3 órákor kezdődik a Ghiba Birta iskola tornatermében. A törpe-tőr-csapatversenyen négyes, a diák tör- és kardvívó-versenyeken három csapatok indulnak. Az aradi színeket a következő vívók fogják képviselni: Gyermekek-tör: Ujhelyi, Radó, Miclosi, Baia, ifjúsági tör: Nagy, Streza, Cosma, kard: Nagy, Anponyi, Schuller.

O A „Székelyföldi Serleg” siverseny eredmények. Az Erdélyi Kárpát Egyesület rendezésében most bonyolították le Csikszeredán a második székelyföldi síbajnoki versenyt, amelyen a székelyföldi sízőkön kívül a Brassói Turista Egyesület versenyzői is résztvettek. A csapatbajnokságot és ezzel a „Székelyföldi Serleg”-et Csikszereda csapata nyerte meg 2805.35 ponttal.

Befejeződtek az országos asztali-teniszbajnokságok

Nagyvárad. Az országos asztali teniszbajnokság küzdelmei végetértek és ezévbén minden egyes versenyszámban olyan óriási mezőnyök rajoltak, amilyen eddig még asztali teniszbajnokságban Romániában nem vett részt. Az aradi versenyzők közül Löwy Kató ért el sikert, aki a női páros I. o. versenyben a kolozsvári Weisz Évával a harmadik helyre került, az ifjúsági női egyesben pedig a második díjat nyerte. Az aradi férficsapat gyenge szereplése Glanz II. hiányának tudható be, mert nélküle a nagy konkurenciában az aradi játékosok nem állhattak meg helyüket. Ponta a férfi egyes elsőosztályu versenyben közel 100 induló közül a kilencedik helyen végzett és a második helyezést elért Vladoneti szenvedett vereséget. A verseny részletes eredményei a következők:

Férfi csapatverseny: 1. Sporting Bucuresti, 2. Borohov (Cernăuți) és Macabi Nagyvárad.

Férfi egyes I. o.: 1. Naumescu (Macabi Bucuresti), 2. Vladone (Sporting), Giurgiu (CFR Szatmár) és Cămpianu (CFR Szatmár).

Férfi egyes II. oszt.: 1. Fischer (Borohov Cernăuți), 2. Sipsmann (Borohov), 3. Moskovitz (Macabi Bucuresti) és Langhard (UDR).

Férfi egyes III. oszt.: 1. Kailmann (Borohov), 2. Muresan.

Ifjúsági fiúk: 1. Giurgiu (CFR Szatmár), 2. Kroll (Haggibor), 3. Wieder (Macabi Bucuresti) és Marian Cohn (Macabi Bucuresti).

Női egyes I. oszt.: 1. Angelica Adelstein (Aurora Bucuresti), 2. Kolozsvári (KAC), 3. Weisz Éva és Havas Kató (Haggibor).

Női egyes ifjúsági: 1. Reichstern (Borohov), 2. Löwy Kató (Hakoah Arad), 3. Wimmrecht (Kolping Brassó) és Herteg (Borohov).

Női csapat: 1. Haggibor, 2. Aurora.

Férfi páros I. oszt.: 1. Vladone-Schapiro (Sporting), 2. Grünwald-Várad (Macabi Nagyvárad), 3. Frey II.-Jacobovici (Macabi Marosvásárhely) és Laster-Sipsmann (Borohov).

Vegyespáros I. oszt.: 1. Adelstein-Naumescu, Kolozsvári-Sighisoreanu, 3. Havas-Grünwald Weisz-Keller.

Női páros I. oszt.: 1. Kolozsvári-Havas, 2. Adelstein-Reichstern, 3. Löwy-Weisz és Wimmrecht-Papp.

Férfi páros II. oszt.: 1. Lucian-Negreanu (Macabi Bucuresti), 2. Fischer-Mebhorn (Borohov), 3. Frey II.-Jacobovici (Macabi, Marosvásárhely) és Langhard-Regon (UDR).

annak művelése nemcsak az AAC-ban, hanem Aradon is teljesen visszafejlődött. Ugy látszik, ifjúságunk teljesen elvesztette érzékét a vívósport szépsége nem volt iránt. Ebben is az idők és fellegások megváltozásának jelét figyelhetjük meg.

(Folytat)

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Uj román-német állatkiviteli egyezmény készül

Uj feltételek mellett történik ezentúl az árukivitel

Bucuresti. Az Aradi Közlöny egyik legutóbbi számában röviden már megemlékeztünk róla, hogy a német állatbeviteli központ megbízásából Goetz dr. Bucurestibe érkezett és az új állatkiviteli egyezményre vonatkozóan folytat le tárgyalásokat. A Németországba irányuló állatkivitel feltételeit szabályozó egyezmény február 29-ikén jár le és ezért vált szükségessé az új tárgyalások lefolytatása. A román kormány megbízásából a tárgyalásokat Birtolon Aurel szenátor, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke, a legfelsőbb mezőgazdasági tanács tagja vezeti le.

Értesülésünk szerint az új egyezmény az eddigivel szemben lényeges újításokat tartalmaz majd. Az állatkivitel feltételeit szabályozó egyezményt eddig négy havi határidőre

kötötték. Az új egyezményt, amely a szállítási feltételekre s az árakra vonatkozik, három havi határidőre kötik, a másik újítás pedig az lesz, hogy a jövőben a kivitelre kerülő állatok és a hus árát nem a német határ, hanem a román határ viszonylatában állapítják meg, vagyis az árat a németországi exportőrök a román határig számítva fizeti ki, a további szállítási költségek viselése, valamint általában a szállítás lebonyolításának felelőssége és gondja már nem az itteni exportőrök, hanem a német importőrök terhelé. Ugyanezt a rendszert vezették be egyébként már a Franciaországba irányuló állatkivitel terén és ezt akarják megvalósítani az Angliába irányuló kivitelnél.

A román-olasz gazdasági kapcsolatok kiépítéséről nyilatkozott az olasz kereskedelmi küldöttség vezetője Bucurestiben

Bucuresti. Röviden már beszámoltunk róla, hogy megérkezett Bucurestibe az a gazdasági bizottság, amely a román-olasz kereskedelmi egyezmény által létesített vegyes bizottság megkezdett munkájának befejezésére hivatott. Az Olaszországból érkezett bizottság elnöke Alberto D'Agostino, míg tagjai a következők: Commandatore Piazzoni a korporációs minisztérium vezérfelügyelője, Michele Amari, a külkereskedelmi és valutaminisztérium megbízottja, Emanuele Pezzarossa, a nemzeti külkereskedelmi intézet megbízottja, Dante Serego követségi titkár, M. Massida szakértő, a mezőgazdasági konzorciumok megbízottja és

dr. Veglio olajmagszakértő. Alberto D'Agostino, a bizottság elnökét Romániában is jól ismerik, amennyiben hosszú időn át az Olasz-Román Kereskedelmi Bank vezérigazgatói tisztségét töltötte be.

A bizottság elnöke a sajtó munkatársai előtt a következőképpen nyilatkozott:

— Rendkívül örülök annak, hogy visszatértem Romániába, ahol tudvalevőleg hosszabb időt töltöttem el és ahol számos barátom van. Remélem, hogy a vegyes-bizottság mostani ülészaka hozzájárul majd a két ország közötti árucseré megjavításához és a két ország egymást kiegészítő gazdasági együttműködésének kifejlesztéséhez.

A minisztertanács megállapította az ezévi szeszátvételi árakat

A Hivatalos Lap, február 20-i száma közli azt a minisztertanácsi naplót, amelyben a kormány a folyó kampányra megállapította a Szeszmonopól által az ipari szeszvártól vásárolt szesz átvételi árakat. A minisztertanácsi napló a következő főbb intézkedéseket tartalmazza:

A gabonából és burgonyából készült finomított szesz átvételi ára 21 lei, abszolút literfokonként. A gabona, vagy krumplihéjból készült szesz, valamint a nyersszesz átvételi ára az előbbinél tíz százalékkal kisebb. A melaszból, stb. készült szesz ára az előbbieknél 50 baniival olcsóbb. Azok a szeszgyárak, amelyek saját termelésüket dolgozzák fel, vagy bérelt területeik termelését, valamint azok a gyárak, amelyek a nyersanyag 25 százalékát parasztoktól vásárolják, a fenti árak mellett 15 százalék felárt kapnak. A fenti árak ab gyár értendők, amelyhez még 2,25 lei fuvardíjmegettérítés is járul, ezenkívül más költségekre 2 leit is térítenek, abszolút literfokonként. A fenti árak vagononként 33.000 leies kukoricaárak alapján vannak kalkulálva. Ha a kukorica fenti ára 30 százalékkal változna, ugy a szeszárakat is változtatni fogják.

Az új árak az 1939. november 1—1940. október 31. közötti termelési évre érvényesek, vagyis a már leszállított szeszmenyviségeket is így számolják el.

— Jugoszlávia az egész élőállat, hus és hústermék-kivitelét a Kiviteli Intézet ellenőrzése alá helyezte. Belgrádból jelenti a Rador: Jugoszláviában az egész élőállat hus és hústermék-kivitelét, amelyet a katonaság szükségleteire is fel lehet használni, a Jugoszláv Kiviteli Intézet ellenőrzése alá helyezték.

— A behozatali engedélyekhez szükséges nyomtatványok. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy a behozatali engedélyekhez szükséges nyomtatványok újra kaphatók a Kamaránál.

— MA JÁR LE AZ ADÓAMNESZTIA HATÁR-IDEJE! Olvasóink figyelmét ismételtelen felhívjuk arra a körülményre, hogy ma, február 29-én jár le az a határidő, amelyet az adóamnesztiairól szóló törvény biztosít.

— Gui Teodor vezeti az aradi munkakamarát, ideiglenesen. A munkügyi minisztérium 78.809—1940. szám alatt rendeletet adott ki, amelynek értelmében mindaddig, amíg Aibu Simion aradi munkakamarai elnök katonai összpontosításon van, az aradi munkakamara elnöki tisztségének betöltésével Gui Teodort bízzák meg. A rendelet a Monitorul Oficial február 26-iki keltezésű számában jelent meg.

— Román-magyar megegyezés a vasúti forgalom megkönnyítése érdekében. Bucurestiből jelenti a Rador: A román kormány a román-magyar forgalom megkönnyítése érdekében a magyar kormánnyal diplomáciai levélváltás útján megegyezést létesített. A megegyezés kiegészíti az átmenő vasúti forgalomra vonatkozó új egyezmény rendelkezéseit.

— Személyi hírek. Kaufmann Oszkár, a Banca de Credit Roman volt elnöke lemondott a Petrosani administrator delegue-i tisztségéről és helyébe Dumitru Alimanisteanu mérnököt, a Banca de Credit Roman administrator deleguejét választották be. A Petrosani vezérigazgatójává 1940. január elsejével kezdődőleg Mircea Ionescut nevezték ki. Al. G. Alexandridi vezérigazgató-helyettes lemondott tisztségéről és helyét Alexandru Bals mérnökkel töltötték be.

— A ROMÁN KORMÁNY TÖVÁRRA SEM ENGEDÉLYEZI A CUKOR ÁRÁNAK EMELÉSÉT. A cukorrépatermelőkkel folytatott tárgyalások holtpontra jutottak. A kormány a cukorárak emeléséhez semmilyen körülmények között sem járul hozzá. A cukorrépatermelők viszont a cukorárakkal a szállítási szerződést csak abban az esetben hajlandók megkötni, ha a gyárak 100 ezer lelen felüli vagononkénti árat fizetnek. A gyárak levélrel viszont azt hangsúlyozták, hogy ezt az árat csak abban az esetben tudják megfizetni, ha a cukor árát emelhetik. Ugy látszik, hogy a kormány inkább lehetővé teszi bizonyos mennyiségű cukor külföldről való behozatalt, de a cukor árának emelését nem engedélyezi.

Rádió műsor

— Romániai Adószámlás —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 19.50: Radio-România 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II (244.5 m.) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m.) GRX (30.96 m.) 22.15: Reichsender Böhmen 23.45: Pozsony 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Besztercebánya. 23.45: Toulouse (328.6 m) és Strasbourg (349.3 méter)

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 29.

Bucuresti. Radio-România. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Mussorgskij, Borodin és Rimsky-Korsakow lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különféle közlemények.

Radio-România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Francia szvittek lemezekről. 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-România. 19.55: Pan M. Virescu előadása a román néni költészet vitézségéről. 20.10: Ion Filonescu spanyol műveket zongorázik. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny programját. 20.45: Hírek. 21: A Filarmonica szimfonikus hangversenye. 22: Hírek, sportközlemények. 22.15: A zene folytatása. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Ulbrich Hermin gordonkázik, zongorakísérettel. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Gazdasági előadás a tejről. 19.45: Hanglemezek. 20.15: Hírek. 20.25: A költő gyermekéhez. Elmondia Rainay Gábor. 21: Utrv Anna és László Imre magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán és cigányzenekara. 21.55: Külügy negyedóra. 22.10: Siegfried Grundeis zongorázik a magyar-német művész cseréketében. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: A Chappy Táncczenekar játszik. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 0.25: Mursi Elek és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 17.15: Szórakoztató hanglemezek. 18.15: Paksy Jenő és Gál Imre magyar nótákat zongorázik. 19.45: Angol nyelvoktatás. 21: Hírek. 21.25: A régi magyar éremgyűjtők. Huszár Lajos dr. előadása. 21.55: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. 22.35: Időjárásjelentés

PÉNTEK, MÁRCIUS 1.

Bucuresti. Radio-România. 12: Időjelzés, vizá-lásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lusa Uovita banati cigányzenekara. 12.50: Grigoras Dinicu zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 13.35: Különféle hangszerszólók lemezekről. 15: Különféle közlemények.

Radio-România. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Alexandru Hodos előadása a martisorról. 19.17: Gyermekek-énekkar. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-România. 20: Panaitescu tanár előadása a régi kereskedelmi utakról. 20.15: Vafentina Cretolu Tassian tavaszi dalokat énekel. 20.35: Közvetítés az Operából. Verdi: Alarcosbál. Opera négy felvonásban. 21.05: Hírek. 21.50: Hírek. 22.30: Hírek, sportközlemények. 23.20: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Csorba Gyula és cigányzenekara muzsikál. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizá-lásjelentés. 14.30: Beszkárt-zenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákéletóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A csecsemőpolásról. 18.45: Szabó Kálmán jazzhármasa. 19.15: Sportközlemények. 19.30: Papnevelő énekkar műsora. 20.15: Hírek. 20.40: Indulók hanglemezeiről. 21: Helvszini közvetítés. 21.30: Találkozásom a közönséggel. Jávor Pál előadása. 21.45: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Rác Béla cigányzenekara. 23.30: Szabó Miklós dr. latinnyelvű előadása. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Magyar és külföldi tánclemezek.

Legújabb jelentéseink:

Kormányrendelettel megtiltották a török hajók idegen kikötőkbe való befutását

Konstantinápolyból jelentik: A Havas-ügy nökség értesülése szerint a török kormány elhatározta, hogy

a jövőben megtiltja török hajóknak idegen kikötőkbe való befutását.

Jólétesült török körökben közölték, hogy a jelenlegi idegen vizeken lévő török hajók parancsot kapnak, hogy haladéktalanul térjenek vissza kiindulási helyükre. A rendelkezések pontos indokai egyelőre nem ismeretesek. Az a török bizottság, amely több Németországban rendelt török kereskedelmi hajó átvételére Hamburgba utazott, kedden visszatért Konstantinápolyba, mivel a német kormány hozzájárult ugyan az elkészült hajók elszállításához, azonban a német felségvizeken kívül nem vállalt értük felelősséget.

A németországi gyárakban gyakorlatot folytató török egyetemi hallgatókat a török

kormány visszahívta az országba. Ezek az egyetemi hallgatók az angol üzemekben folytathatják gyakorlatukat. (Rador.)

Kötelező munkaszolgálatot vezettek be a török bányákban

Konstantinápolyból jelenik: A minisztertanács a törökországi bányákban bevezette a kötelező munkaszolgálatot. A rendelet értelmében mindazoknak kötelességük a bányauzemekben dolgozni, akik ilyenirányú kiképzést nyertek. A munkaszolgálat tartama két hónap, amelynek leteltével a munkaszolgálatosokat egy hónapra, a mezőgazdasági munka elvégzésére szabadságolják, majd ezt követően további két hónapot kell dolgozni a bányauzemekben. A hajók visszahívására és a kötelező munkaszolgálat bevezetésére vonatkozó rendeletek azonnali hatállyal érvénybe léptek. (Rador.)

Védelmi intézkedéseket fogantatosított az iraki kormány

Kairo. (Rador.) Az egyiptomi sajtó jelentése szerint az iraki kormány különböző intézkedéseket fogantatosított az ország megvédése céljából. Többek között rendeletet adott ki a szögesdrót,

bádog és tartályok összeírására, hogy azt a nemzetvédelmi bizottság rendelkezésére tartásák fenn.

A semleges hajózás elleni háboru megszüntetését kérik a svéd kereskedelmi hajók parancsnokai

Stockholmból jelentik: A kereskedelmi hajóparancsnokok szövetségének vezetősége napiparancsot adott ki, amelyben arra kéri a svéd kormányt, hogy a többi semleges államok együttműködésével,

gondoskodjon a semleges hajózás elleni háboru megszüntetéséről.

A napiparancs hangsúlyozza, hogy a semlegesek becsületesen teljesítik a kereskedelmi szerződéseket vállalt kötelezettségeiket, ennek ellenére hajóikat a legnagyobb lelkiismeretlenséggel súlyozták el. (Rador.)

Még folyik Viipuri ostroma

Helsinki. (Rador.) Az oroszok tovább folytatják állandó támadásaikat Viipuri ellen. Olyan pontokat keresnek, ahol rohamokkal megtudják törni a finn ellenállást. Rohamokat intéznek a Viipuri-öböl megerősített szigetei ellen is. Hevesen támadták az egész arcvonalon Salmikajervi szigetét, Viipuri sorsa a mos-

tani csatától függ. A finnek még mindig jól tartják állásaikat. A szovjetcsapatok igen nagy veszteségeket szenvedtek emberben és hadianyagban egyaránt. A finnek tegnap 18 harcikocsit semmisítettek meg. Az északi arcvonalra svéd és norvég önkénteseket küldtek a finnek felváltására.

Berlin. A német távirati iroda jelentése szerint a finn csapatok a petsamoi arcvonalon egész napon át tartó heves harcok után 12 kilométernyire visszavonultak előretolt állásukból. A visszavonulás során minden házat felgyújtottak. (Rador.)

Leningrád. A katonai körzetparancsnokság jelenti, hogy

a szovjetcsapatok tegnap a kareliai szorosban elfoglaltak 13 erődöt,

amelyek között a legtöbb betonból készült védőmű volt. Az arcvonal többi szakaszán nem volt különösebb harci cselekmény. A szovjet légihaderő sikeresen bombázta a finn katnai célpontokat és összeütközés során lelőtt 6 finn repülőgépet. (Rador.)

Osloból jelentik: A finn harctér északi részéből kapott táviratok megerősítik azt a hírt, hogy ott elkezdődött harcok folynak és Petsamo környékén a finnek visszavonultak előretolt állásukból. A légi tevékenység igen élénk volt. (Rador.)

Roosevelt elrendelte a Panama-csatorna megerősítését

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök miután részletesen megvizsgálta a Panama-csatorna védelmi berendezését, kijelentette a sajtó tudósítói előtt, hogy meg kell kettőzni a repülőgépek és ágyuk számát, mert csak így lehet biztosítani ennek az életbevágóan fontos csatornának a fogalmát, amely a Csendes óceánt összeköti az Atlanti óceánnal.

LAPZÁRTA:

LONDON. A northumberlandi partok közelében lelt német repülőgépet legénységét látták, amikor gumicsónakba szállt. Egész éjszaka keresték őket, de megtalálni nem sikerült.

RÓMA. A Stefani-ügynökség newyorki tudósítójának jelentése szerint az angol ellenőrző hatóságok kedden átkutatták a Bermuda-szigeten lévő Hamiltonban az amerikai postarepülőgépet.

BERLIN. Német mértékadó körök jelentik, hogy az elmúlt éjszaka pontosan megállapították két helyen is az angol repülőgépek Hollandián keresztül való érkezését és távozását. A német jelentés hozzátétele még, hogy Hágából jelentették ismeretlen repülőgépek áthaladását Hollandia felett.

BERN. Svájci delegáció indul rövidesen Párisba és Londonba, hogy ismét felvegyék a gazdasági tárgyalásokat a két országgal, amelyekkel már két ízben félbeszakadtak a tanácskozások.

LONDON. Az angol kormány közölte kilenc légitársasággal, hogy repülőgépeiket ez év március 1-től kezdődően a kormány rendelkezésére kötelesek bocsájtani. Ilyenformán már csak alig egyhány társaság gépei maradnak üzemben.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetés az elsőre fizetendő

ÜZLET

Üzlethelyiség nagy műhellyel kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda-irodában. 701

ALKALMAZÁST NYER

Soc. Albina Câmpul Albina No. 1. üzletvezetőt keres, Ajánlatokat írásban, vagy személyesen is lehet beadni Aradon a Hangya Szövetkezetnél, vagy a fenti címen. 1007

Házmeztér, ki megbízható, keresek. Címeket adják le a Guttmann órasüzletbe, Str. Mărășesti 1. 1005

Főznitűd minden felvétetik. Str. Cosbuc 44. 1000

Ügyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cím a kiadóban.

LAKÁS

Különbejárattal, butorozott szoba fürdőszobával kiadó. Bul. Carol 81., I. 4. 1006

Elsőemeleti, kétszobás, garconlakás, elő- és fürdőszobával május 1-re kiadó. Volt Földes-palota, Str. Eminescu 21-23. 1010

Uri magánház: 3 szoba, hall, stb., össz-komfort, május 1-re kiadó. Érdeklődni: Str. Ep. Ciorogariu 14., II-1.ig. 724

Négy-szobás magánház, parkirozott udvarral május 1-re kiadó. Érdeklődni a Vadászkiút Szálloda irodájában. 702

Kettőszobás modern, magasföldszinti lakás, elő, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 1008

Uj házban 1 és 3 szobás, komfortos lakás május 1-re kiadó. Bul. Carol 68. 935

Két butorozott szoba, fürdőszoba és konyhahasználattal március 1., vagy 15-re kerestetik. Címeket a kiadóba.

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadók május 1-re, vagy azonnal. Bul. Carol 37. 680

Bevárosi 3 szobás,

fürdőszobás lakás májusra nagyon olcsón kiadó. Cím a kiadóban. 616

VÉTEL-ELADÁS

6½x0.80 méter hosszú bádoggéztábla eladó. Bővebbet a kiadóban. 981

Magyar könyvtárat, Színházi Életet veszek! Cím a kiadóban. 993

Zsűdtárgy könyveket, modern regényeket és Jókai-sorozatot megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 1011

Ford-autó, csukott, 932 típus, eladó. Arad, Bul. Carol 36. 994

Varrógépet, jó állapotban levőt keresek megvételre. Címeket a kiadóba kérek.

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, cselló, virág álvány, kotta álvány, márványlap, stb. Cím a kiadóban. 738

INGATLAN

Az AMTE sporttelep melletti, a saraktól a második házfélék, 400 négyzetméter, rendkívül kedvező áron eladó. Cím a kiadóban.

KÜLÖNFELEK

Zongorát, olcsót, keleti és belföldi szönyeget, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik butort veszünk magas árrban. Zalogcédlő-láját olcsón hosszabbítjuk Zalogcédlő-lát megvesszük. Veszünk ezüstöt, anyat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Eliz-palota.